

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 9ης Νοεμβρίου 2023*

«Αίτηση αναιρέσεως – Ανταγωνισμός – Έλεγχος των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων – Κανονισμός (ΕΚ) 139/2004 – Ένσταση ελλείψεως νομιμότητας – Άρθρο 4, παράγραφος 1 – Υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης των συγκεντρώσεων – Άρθρο 7, παράγραφος 1 – Υποχρέωση αναστολής των συγκεντρώσεων – Πεδίο εφαρμογής – Έννοια του όρου “πραγματοποίηση” συγκέντρωσης – Άρθρο 14, παράγραφος 2 – Απόφαση με την οποία επιβάλλονται πρόστιμα για την πραγματοποίηση συγκέντρωσης προ της κοινοποίησης και της έγκρισής της – Υποχρέωση αιτιολόγησης – Αρχή της αναλογικότητας – Πλήρης δικαιοδοσία»

Στην υπόθεση C-746/21 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2021,

Altice Group Lux Sàrl, πρώην New Altice Europe BV, υπό εκκαθάριση, εκπροσωπούμενη από τους R. Allendesalazar Corcho και H. Brokelmann, abogados,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους M. Domecq, M. Farley και F. Jimeno Fernández, και στη συνέχεια από τους M. Domecq και M. Farley,

καθής πρωτοδίκως,

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, εκπροσωπούμενο από την A.-L. Meyer και τον O. Segnana,

παρεμβαίνουν πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Jürimäe (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, N. Rizzarra, M. Safjan, N. Jääskinen και M. Gavalec, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. M. Collins

γραμματέας: R. Stefanova-Kamisheva, διοικητική υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 1ης Φεβρουαρίου 2023,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την υπό κρίση αίτηση αναίρεσεως, η Altice Group Lux Sàrl, πρώην New Altice Europe BV, υπό εκκαθάριση (στο εξής: Altice), ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 22ας Σεπτεμβρίου 2021, Altice Europe κατά Επιτροπής (T-425/18, στο εξής: ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2021:607), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο καθόρισε σε 56 025 000 το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην εταιρία αυτή δυνάμει του άρθρου 4 της αποφάσεως C(2018) 2418 final της Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 2018, για την επιβολή προστίμων λόγω πραγματοποίησης συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 (υπόθεση M.7993 – Altice/PT Portugal) (στο εξής: επίδικη απόφαση), ενώ απέρριψε κατά τα λοιπά την προσφυγή η οποία ασκήθηκε ενώπιόν του.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΚ) 139/2004

- 2 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 1989, L 395, σ. 1) καταργήθηκε, από 1ης Μαΐου 2004, με τον κανονισμό (ΕΚ) 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (στο εξής: κανονισμός ΕΚ για τις συγκεντρώσεις (ΕΕ 2004, L 24, σ. 1). Ο τελευταίος αυτός κανονισμός έχει εφαρμογή *ratione temporis* εν προκειμένω, λόγω της χρονικής περιόδου κατά την οποία εκδηλώθηκε η συμπεριφορά που αποτελούσε το αντικείμενο της επίδικης αποφάσεως.
- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 5, 6, 8, 20 και 34 του κανονισμού 139/2004 έχουν ως εξής:
 - «(5) Πρέπει να εξασφαλισθεί, ωστόσο, ότι η διαδικασία αναδιάρθρωσης δεν θα αποδειχθεί στη διάρκεια του χρόνου επιβλαβής για τον ανταγωνισμό. Το κοινοτικό δίκαιο πρέπει, ως εκ τούτου, να συμπεριλάβει διατάξεις που να ρυθμίζουν τις συγκεντρώσεις οι οποίες μπορεί να παρακωλύσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά, ή σε μεγάλο τμήμα της.
 - (6) Είναι, επομένως, αναγκαία η θέσπιση μιας ειδικής νομικής πράξης που θα εξασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο όλων των συγκεντρώσεων ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στη διάρθρωση του ανταγωνισμού στην Κοινότητα και η οποία θα είναι η μόνη που θα ισχύει για τις εν λόγω συγκεντρώσεις. Ο κανονισμός [4064/89] επέτρεψε την άσκηση κοινοτικής πολιτικής στον τομέα αυτόν. Με βάση την σχετική εμπειρία, ωστόσο, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει τώρα να αναδιατυπωθεί σε μία νομοθετική πράξη που θα εκπονηθεί κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις μιας πιο ενοποιημένης αγοράς και της

μελλοντικής διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που διατυπώνονται στο άρθρο 5 της συνθήκης [ΕΚ], ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της εξασφάλισης ανόθευτου ανταγωνισμού στην κοινή αγορά, σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό.

[...]

8. Οι διατάξεις που θα θεσπισθούν με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ισχύουν για τις σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές των οποίων τα αποτελέσματα στην αγορά υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα ενός κράτους μέλους. Οι εν λόγω συγκεντρώσεις θα πρέπει, κατά κανόνα, να εξετάζονται αποκλειστικά, στο επίπεδο της Κοινότητας, κατ' εφαρμογή ενός συστήματος ενιαίου ελέγχου και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

[...]

20. Είναι σκόπιμο να ορισθεί η έννοια της συγκέντρωσης κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται οι πράξεις που επιφέρουν μόνιμη μεταβολή στον έλεγχο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και, συνεπώς, στη διάρθρωση της αγοράς. [...] Ενδείκνυται επιπλέον να αντιμετωπίζονται ως ενιαία συγκέντρωση οι πράξεις οι οποίες είναι στενά συναφείς υπό την έννοια ότι συνδέονται υπό όρους ή λαμβάνουν τη μορφή μιας σειράς πράξεων σε τίτλους, που πραγματοποιούνται εντός ευλόγως βραχείας προθεσμίας.

[...]

34. Για να εξασφαλισθεί αποτελεσματικός έλεγχος, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να υποχρεωθούν να κοινοποιούν εκ των προτέρων τις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση που προκύπτουν από τη σύναψη συμφωνίας, την ανακοίνωση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής. [...] Η πραγματοποίηση των συγκεντρώσεων θα πρέπει να αναστέλλεται μέχρι τη λήψη της οριστικής απόφασης της Επιτροπής. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής από την αναστολή αυτή κατ' αίτηση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, εφόσον κρίνεται σκόπιμο. [...]»

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής» και ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός ισχύει για όλες τις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση, όπως αυτή ορίζεται στο παρόν άρθρο, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 5 και του άρθρου 22.»

5 Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού τιτλοφορείται «Ορισμός της συγκέντρωσης» και προβλέπει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από:

α) τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων ή

β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

2. Ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:

α) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης·

β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.»

6 Το άρθρο 4 του ίδιου κανονισμού επιγράφεται «Προηγούμενη κοινοποίηση συγκεντρώσεων και προηγούμενη παραπομπή κατόπιν αιτήσεως των μερών που προβαίνουν στη κοινοποίηση» και ορίζει στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, τα εξής:

«Οι κατά τον παρόντα κανονισμό πράξεις συγκέντρωσης με κοινοτική διάσταση κοινοποιούνται στην [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή πριν από την πραγματοποίησή τους και μετά τη σύναψη της συμφωνίας, τη δημοσίευση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής.»

7 Το άρθρο 7 του κανονισμού 139/2004 φέρει τον τίτλο «Αναστολή της συγκέντρωσης» και προβλέπει στις παραγράφους 1 και 3 τα εξής:

«1. Μια συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1, ή που θα εξετασθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, δεν πραγματοποιείται πριν από την κοινοποίησή της ούτε πριν να κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά κατόπιν απόφασης βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), ή του άρθρου 8 παράγραφοι 1 ή 2 ή με βάση το τεκμήριο του άρθρου 10 παράγραφος 6.

[...]

3. Η Επιτροπή μπορεί, μετά από αίτηση, να χορηγήσει απαλλαγή από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι παράγραφοι 1 ή 2. Η αίτηση για χορήγηση απαλλαγής πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Για την απόφασή της αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τις επιπτώσεις της αναστολής σε μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ή σε τρίτους, καθώς και την απειλή που συνιστά η εν λόγω συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό. Η εν λόγω απαλλαγή μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις με σκοπό να εξασφαλίζονται συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Η απαλλαγή είναι δυνατόν να ζητείται ή να παρέχεται οποτεδήποτε, είτε πριν από την κοινοποίηση, είτε μετά τη συναλλαγή.»

- 8 Το άρθρο 8 του κανονισμού αυτού τιτλοφορείται «Εξουσίες της Επιτροπής να λαμβάνει αποφάσεις» και ορίζει στην παράγραφο 4 τα εξής:

«Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μια συγκέντρωση:

- α) έχει ήδη πραγματοποιηθεί και ότι η συγκέντρωση αυτή έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά· ή
- β) έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση ενός όρου που συνοδεύει απόφαση που ελήφθη δυνάμει της παραγράφου 2, με την οποία έχει διαπιστωθεί ότι, αν δεν υπήρχε ο όρος αυτός, η συγκέντρωση θα πληρούσε το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 ή, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4, δεν θα πληρούσε τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο [101, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ],

η Επιτροπή μπορεί:

- να απαιτεί από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να λύσουν τη συγκέντρωση, ιδίως με τη διάλυση της συγχώνευσης ή τη διάθεση όλων των μετοχών ή στοιχείων του ενεργητικού που έχουν αποκτήσει, ούτως ώστε να επανέλθει η κατάσταση που επικρατούσε πριν από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Στις περιπτώσεις που η αποκατάσταση αυτή δεν είναι δυνατή μέσω της λύσης της συγκεντρώσεως, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέτρο για την κατά το δυνατόν επίτευξη αυτής της επανόδου στην προτέρα κατάσταση.
- να διατάσσει τη λήψη άλλου κατάλληλου μέτρου για να εξασφαλίζει τη λύση της συγκέντρωσης από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ή τη λήψη άλλων μέτρων αποκατάστασης, που απαιτεί η απόφασή της.

Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, τα μέτρα αυτά μπορούν να επιβάλλονται είτε με απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει της παραγράφου 3 είτε με χωριστή απόφαση.»

- 9 Κατά το άρθρο 14, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού:

«2. Η Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να επιβάλει στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, στοιχείο β) ή στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πρόστιμα ύψους μέχρι 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 5, αν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

- α) δεν προβαίνουν στην κοινοποίηση συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 4, ή 22 παράγραφος 3 προ της πραγματοποίησής της, εκτός εάν αυτό τους επιτρέπεται ρητά βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 ή με απόφαση ληφθείσα σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3·

- β) πραγματοποιούν συγκέντρωση κατά παράβαση του άρθρου 7·

[...]

3. Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, λαμβάνεται υπόψη η φύση, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης.»

- 10 Το άρθρο 16 του ίδιου κανονισμού επιγράφεται «Έλεγχος του Δικαστηρίου» και ορίζει τα εξής:
- «Το Δικαστήριο αποφαινεται κατά πλήρη δικαιοδοσία βάσει του άρθρου [261 ΣΛΕΕ] επί των προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες καθορίζεται πρόστιμο ή χρηματική ποινή· δύναται δε να άρει, να μειώσει ή να αυξήσει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που έχει επιβληθεί.»

Η κωδικοποιημένη ανακοίνωση για θέματα δικαιοδοσίας

- 11 Τα σημεία 18 και 54 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 2008, C 95, σ. 1) (στο εξής: κωδικοποιημένη ανακοίνωση για θέματα δικαιοδοσίας), έχουν ως εξής:

«(18) Έλεγχος μπορεί επίσης να αποκτηθεί σε συμβατική βάση. Για να παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου, η σύμβαση πρέπει να οδηγεί σε έλεγχο της διοίκησης και των πόρων της άλλης επιχείρησης, όπως στην περίπτωση απόκτησης μετοχών ή στοιχείων του ενεργητικού. Εκτός από τη μεταβίβαση του ελέγχου της διοίκησης και των πόρων, οι συμβάσεις αυτές πρέπει να χαρακτηρίζονται από πολύ μεγάλη διάρκεια (συνήθως χωρίς δυνατότητα πρόωρης καταγγελίας εκ μέρους του συμβαλλόμενου που παραχωρεί τα συμβατικά δικαιώματα). [...] Οι συμβάσεις αυτές μπορεί επίσης να οδηγούν σε από κοινού έλεγχο, εάν τόσο ο κύριος των περιουσιακών στοιχείων όσο και η επιχείρηση που ελέγχει τη διοίκηση έχουν δικαιώματα αρνησικυρίας επί των στρατηγικών επιχειρησιακών αποφάσεων [...]

[...]

(54) Αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται εάν μία και μόνη επιχείρηση μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά μια άλλη επιχείρηση. Διακρίνουμε δύο γενικές περιπτώσεις που μια επιχείρηση έχει αποκλειστικό έλεγχο: πρώτον, η αποκλειστικά ελέγχουσα επιχείρηση έχει την εξουσία να καθορίζει τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της άλλης επιχείρησης. Η εξουσία αυτή εξασφαλίζεται συνήθως με την απόκτηση της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου σε μια εταιρεία. Δεύτερον, περίπτωση αποκλειστικού ελέγχου υπάρχει όταν ένας μόνο μέτοχος είναι σε θέση να προβάλλει αρνησικυρία στις στρατηγικές αποφάσεις μιας επιχείρησης, αλλά δεν έχει, από μόνος του, την εξουσία να επιβάλει τις εν λόγω αποφάσεις (ο λεγόμενος αρνητικός αποκλειστικός έλεγχος). Στην περίπτωση αυτή, ένας και μόνο μέτοχος διαθέτει τον ίδιο βαθμό επιρροής που έχει συνήθως ένας μέτοχος ο οποίος ελέγχει από κοινού μια επιχείρηση, δηλαδή την εξουσία να εμποδίζει τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Σε αντίθεση με την περίπτωση της από κοινού ελεγχόμενης εταιρείας, δεν υπάρχουν άλλοι μέτοχοι με τον ίδιο βαθμό επιρροής, και ο μέτοχος που διαθέτει αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο δεν υποχρεούται κατ' ανάγκη να συνεργάζεται με άλλους συγκεκριμένους μετόχους για τον καθορισμό της στρατηγικής συμπεριφοράς της ελεγχόμενης επιχείρησης. Δεδομένου ότι ο μέτοχος αυτός μπορεί να δημιουργήσει αδιέξοδο, αποκτά καθοριστική επιρροή κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2, και συνεπώς έλεγχο κατά την έννοια του κανονισμού συγκεντρώσεων [...]

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

- 12 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στις σκέψεις 1 έως 29 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης. Για τις ανάγκες της παρούσας αναιρετικής διαδικασίας, μπορεί να συνοψιστεί ως εξής.

Εξαγορά της PT Portugal από την Altice

- 13 Στις 9 Δεκεμβρίου 2014 η Altice, πολυεθνική εταιρία τηλεπικοινωνιών και καλωδιακής τηλεόρασης με έδρα τις Κάτω Χώρες, συνήψε με τον βραζιλιάνικο φορέα παροχής τηλεπικοινωνιών Oi SA σύμβαση εξαγοράς μετοχών (Share Purchase Agreement, στο εξής: SPA). Η σύμβαση αυτή προέβλεπε ότι η Altice αναλάμβανε, μέσω της θυγατρικής της εταιρίας Altice Portugal SA, τον αποκλειστικό έλεγχο, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 139/2004, της PT Portugal SGPS SA (στο εξής: PT Portugal), φορέα παροχής τηλεπικοινωνιών και πολυμέσων, του οποίου οι δραστηριότητες καλύπτουν ολόκληρο τον τομέα των τηλεπικοινωνιών στην Πορτογαλία.
- 14 Για να ολοκληρωθεί η εξαγορά έπρεπε, μεταξύ άλλων, να ληφθεί η έγκριση της Επιτροπής βάσει του ως άνω κανονισμού.
- 15 Στις 2 Ιουνίου 2015 η Altice ανακοίνωσε δημοσίως ότι η συναλλαγή είχε ολοκληρωθεί και ότι της είχε μεταβιβαστεί η κυριότητα των μετοχών της PT Portugal.

Στάδιο προκοινοποίησης

- 16 Στις 31 Οκτωβρίου 2014 η Altice επικοινωνήσε με την Επιτροπή προκειμένου να την ενημερώσει για το σχέδιό της να αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο της PT Portugal. Στις 5 Δεκεμβρίου 2014 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ της Altice και των υπηρεσιών της Επιτροπής.
- 17 Στις 12 Δεκεμβρίου 2014 η Altice απηύθυνε στην Επιτροπή αίτημα για τον ορισμό ομάδας η οποία θα αναλάμβανε την εξέταση του φακέλου της και, στις 18 Δεκεμβρίου 2014, άρχισαν οι επαφές προκοινοποίησης.
- 18 Στις 26 Ιανουαρίου 2015 η Altice απέστειλε στην Επιτροπή πρόταση για ανάληψη δεσμεύσεων όσον αφορά τη μεταβίβαση των πορτογαλικών θυγατρικών της, ήτοι της Cabovisão και της ONI.
- 19 Στις 3 Φεβρουαρίου 2015 η Altice υπέβαλε στην Επιτροπή σχέδιο του εντύπου κοινοποίησης, το οποίο περιελάμβανε, μεταξύ των παραρτημάτων του, αντίτυπο της SPA.

Κοινοποίηση και απόφαση έγκρισης της συγκέντρωσης

- 20 Στις 25 Φεβρουαρίου 2015 η πράξη συγκέντρωσης κοινοποιήθηκε επισήμως στην Επιτροπή.
- 21 Στις 20 Απριλίου 2015 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση (στο εξής: εγκριτική απόφαση) κηρύσσοντας την πράξη συμβατή με την εσωτερική αγορά υπό την επιφύλαξη της τήρησης των συνημμένων στην απόφαση δεσμεύσεων, οι οποίες περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, τη μεταβίβαση από την Altice των πορτογαλικών θυγατρικών της, ήτοι των Cabovisão και ONI.

Επίδικη απόφαση και διαδικασία που οδήγησε στην έκδοσή της

- 22 Στις 13 Απριλίου 2015 η Επιτροπή απηύθυνε στην Altice αίτηση παροχής πληροφοριών όσον αφορά τις επαφές που είχε η Altice με την PT Portugal επ' ευκαιρία συνάντησης των διευθυντικών στελεχών τους η οποία πραγματοποιήθηκε πριν από την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως και την οποία το θεσμικό όργανο πληροφορήθηκε από τον Τύπο. Στις 17 Απριλίου 2015 η Altice υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή.
- 23 Κατόπιν σειράς αιτήσεων παροχής πληροφοριών, στις οποίες η Altice απάντησε, η Επιτροπή την ενημέρωσε, με έγγραφο της 11ης Μαρτίου 2016, ότι είχε κινήσει έρευνα προκειμένου να διαπιστωθεί αν συνέτρεχε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.
- 24 Κατόπιν νέων αιτήσεων προσκόμισης συμπληρωματικών εγγράφων και πληροφοριών, στις οποίες η Altice απάντησε, καθώς και μιας συνάντησης μεταξύ εκπροσώπων της εταιρίας και των υπηρεσιών της Επιτροπής, το θεσμικό όργανο απηύθυνε στην Altice, στις 17 Μαΐου 2017, ανακοίνωση αιτιάσεων με την οποία κατέληγε προκαταρκτικώς στο συμπέρασμα ότι συνέτρεχε πράγματι παράβαση των διατάξεων αυτών. Στις 18 Αυγούστου 2017 η Altice υπέβαλε γραπτές παρατηρήσεις σε απάντηση της ανακοίνωσης αιτιάσεων.
- 25 Στις 24 Απριλίου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση.
- 26 Με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Altice είχε τη δυνατότητα να ασκήσει αποφασιστική επιρροή ή είχε ασκήσει έλεγχο στην PT Portugal προτού εκδοθεί η εγκριτική απόφαση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, πριν από την κοινοποίηση, κατά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, και του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αντιστοίχως.
- 27 Στο κεφάλαιο 4 της επίδικης αποφάσεως εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα είχε θέσει σε εφαρμογή την SPA προτού εγκριθεί η συγκέντρωση, κατά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Ειδικότερα, στο υποκεφάλαιο 4.1 επισημαίνεται ότι ορισμένες ρήτρες της SPA παρείχαν στην Altice δικαίωμα αρνησικυρίας επί των αποφάσεων που αφορούσαν την εμπορική πολιτική της PT Portugal (στο εξής: όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής). Στο υποκεφάλαιο 4.2 περιγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες η Altice είχε παρέμβει στην καθημερινή λειτουργία της PT Portugal. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διαπίστωσε αφενός ότι η Altice είχε όντως ασκήσει, σε επτά περιπτώσεις, αποφασιστική επιρροή τις δραστηριότητες της PT Portugal και αφετέρου ότι οι δύο εταιρίες είχαν ανταλλάξει μεταξύ τους ευαίσθητες πληροφορίες, όπερ συνέβαλλε στο να αποδειχθεί ότι η Altice ασκούσε αποφασιστική επιρροή επί της PT Portugal. Στο υποκεφάλαιο 4.3 εκτίθενται τα συμπεράσματα της Επιτροπής ως προς τους λόγους για τους οποίους οι όροι της SPA, όπως περιγράφονται στο υποκεφάλαιο 4.1, και η συμπεριφορά των μερών, όπως περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 4.2, συνιστούν εφαρμογή της SPA προτού η Επιτροπή κηρύξει τη συγκέντρωση συμβατή με την εσωτερική αγορά.
- 28 Στο κεφάλαιο 5 της επίδικης αποφάσεως εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Altice είχε θέσει σε εφαρμογή τη συναλλαγή πριν από την κοινοποίηση της συγκέντρωσης, κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Κατά την Επιτροπή, οι όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την

ολοκλήρωση της συναλλαγής, ορισμένες από τις επτά περιπτώσεις άσκησης αποφασιστικής επιρροής και ορισμένες ανταλλαγές πληροφοριών ανάγονται σε χρόνο προγενέστερο της κοινοποίησης αυτής.

- 29 Για όλους αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή διαπίστωσε, με τα άρθρα 1 και 2 της επίδικης αποφάσεως, ότι η Altice είχε πραγματοποιήσει, τουλάχιστον εξ αμελείας, συγκέντρωση προτού λάβει έγκριση, με συνέπεια να συντρέχει παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, καθώς και προτού προχωρήσει σε κοινοποίηση, με συνέπεια να συντρέχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.
- 30 Δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η Επιτροπή επέβαλε στην Altice, με τα άρθρα 3 και 4 της επίδικης αποφάσεως, δύο πρόστιμα, ύψους 62 250 000 ευρώ έκαστο, για τις δύο διαπιστωθείσες παραβάσεις.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 31 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 5 Ιουλίου 2018, η Altice άσκησε προσφυγή με κύριο αίτημα την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και επικουρικό αίτημα τη διαγραφή ή τη μείωση των προστίμων που της επιβλήθηκαν με την απόφαση αυτή.
- 32 Ο πρόεδρος του έβδομου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου δέχθηκε, με απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2018, την αίτηση παρεμβάσεως του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του επέτρεψε να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής.
- 33 Προς στήριξη του αιτήματός της για ακύρωση της επίδικης αποφάσεως, η Altice προέβαλε μία ένσταση ελλείψεως νομιμότητας και τέσσερις λόγους ακυρώσεως που εξετάστηκαν από το Γενικό Δικαστήριο σε τρία στάδια. Κατ' αρχάς, με τις σκέψεις 54 έως 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που αφορούσε το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 139/2004. Ακολούθως, με τις σκέψεις 68 έως 259 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τους τρεις πρώτους λόγους ακυρώσεως τους οποίους προέβαλε η Altice, επικαλούμενη παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Τέλος, με τις σκέψεις 260 έως 277 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως και, πιο συγκεκριμένα, τα επιχειρήματα περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας και της «αρχής της απαγόρευσης επιβολής διπλής ποινής βάσει των γενικών αρχών που είναι κοινές στις έννομες τάξεις των κρατών μελών». Ως εκ τούτου, στην προαναφερθείσα σκέψη 277 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε συνολικά το αίτημα ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως.
- 34 Προς στήριξη του αιτήματος που αφορούσε το ύψος των προστίμων, η Altice προέβαλε έναν πέμπτο λόγο ακυρώσεως, με πέντε σκέλη, υποστηρίζοντας ότι τα πρόστιμα ήταν παράνομα και ότι είχε παραβιαστεί η αρχή της αναλογικότητας. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα τέσσερα πρώτα σκέλη, ειδικότερα δε το τρίτο σκέλος, με το οποίο υποστηριζόταν ότι τα πρόστιμα ήταν παράνομα λόγω ανεπαρκούς αιτιολόγησης του καθορισμού του ύψους τους. Στο πλαίσιο της εξέτασης του πέμπτου σκέλους έκρινε, κατ' ενάσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του, ότι έπρεπε να μειώσει κατά 10 % το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην Altice για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, ορίζοντάς το στο νέο ποσό των 56 025 000 ευρώ. Τούτο

διότι, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο, η Altice είχε ενημερώσει, με δική της πρωτοβουλία, την Επιτροπή για τη συγκέντρωση πολύ πριν από την υπογραφή της SPA και είχε υποβάλει αίτημα για τον ορισμό ομάδας που θα αναλάμβανε την εξέταση του φακέλου της.

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

- 35 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Altice ζητεί από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,
 - να ακυρώσει τα άρθρα 1 έως 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως·
 - επικουρικώς, να μειώσει τα πρόστιμα που της επιβλήθηκαν με τα άρθρα 3 και 4 της επίδικης αποφάσεως, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου,
 - όλως επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, και
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, τόσο της αναιρετικής διαδικασίας όσο και της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.
- 36 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
 - να καταδικάσει την Altice στα δικαστικά έξοδα.
- 37 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει τον πρώτο λόγο αναιρέσεως και
 - να υποχρεώσει την Altice να φέρει τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 38 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Altice προβάλλει έξι λόγους αναιρέσεως.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

- 39 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε νομικά σφάλματα κατά την εξέταση της ένστασης ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 139/2004. Αυτός ο λόγος αναιρέσεως χωρίζεται σε τρία σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 40 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται ότι, στις σκέψεις 54 έως 58, 60 έως 64, 66, 264, 265 και 271 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιδιώκουν «αυτοτελείς σκοπούς» και επιβάλλουν δύο χωριστές υποχρεώσεις, ήτοι μια υποχρέωση κοινοποίησης και μια υποχρέωση αναστολής, οι οποίες υπόκεινται σε ειδικές κυρώσεις.
- 41 Κατά πρώτον, η Altice υπογραμμίζει ότι, από τότε που εκδόθηκε ο κανονισμός 139/2004, η υποχρέωση κοινοποίησης δεν είναι δυνατόν ούτε να διαχωριστεί από την υποχρέωση αναστολής ούτε να αποτελέσει αντικείμενο αυτοτελούς παράβασης ή ειδικής κύρωσης. Ειδικότερα, μολονότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, όταν μια συγκέντρωση πραγματοποιείται προτού κοινοποιηθεί, η πραγματοποίηση αυτή εμπίπτει ακριβώς στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.
- 42 Συνεπώς, αντιθέτως προς τα όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 56, 60 έως 62 και 271 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι προαναφερθείσες διατάξεις δεν επιδιώκουν «αυτοτελείς σκοπούς», αλλά ενιαίο σκοπό και, συνακόλουθα, εξυπηρετούν ένα και το αυτό έννομο συμφέρον. Ο σκοπός τους έγκειται στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ex ante ελέγχου των συγκεντρώσεων με κοινοτική διάσταση. Προς τούτο, αμφότερες οι εν λόγω διατάξεις απαγορεύουν να πραγματοποιηθεί τέτοια συγκέντρωση εάν δεν έχει προηγουμένως κοινοποιηθεί. Κατά την Altice, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε, στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να λάβει υπόψη ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 δεν απαγορεύει μόνον την πραγματοποίηση συγκέντρωσης προτού αυτή εγκριθεί από την Επιτροπή, αλλά και την πραγματοποίησή της πριν από την κοινοποίησή της στην Επιτροπή.
- 43 Οι διακρίσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 54, 55, 57 και 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στερούνται σημασίας συναφώς, δεδομένου ότι δεν ανατρέπουν τη θέση της Altice ότι οι δύο προαναφερθείσες διατάξεις εφαρμόζονται επί της ίδιας συμπεριφοράς και επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, στον βαθμό που απαγορεύουν να πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση προτού κοινοποιηθεί. Η δε διάρκεια των παραβάσεων ασκεί επιρροή αποκλειστικώς για την εκτίμηση της αναλογικότητας των προστίμων.
- 44 Επιπλέον, κακώς το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε, με τις σκέψεις 56, 66 και 264 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο σύστημα «ενιαίου ελέγχου» για το οποίο γίνεται λόγος στην αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού 139/2004, προκειμένου να δικαιολογήσει τη διαπίστωσή του ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιδιώκουν «αυτοτελείς σκοπούς». Το σύστημα αυτό χρησιμεύει απλώς για την οριοθέτηση της αρμοδιότητας της Επιτροπής να ελέγχει τις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση.
- 45 Κατά δεύτερον, η Altice διατυπώνει την άποψη ότι το καθεστώς που προβλέπεται από τον κανονισμό 139/2004 δεν είναι παρά ένα κατάλοιπο του παρελθόντος. Παρατηρεί ότι ο κανονισμός 4064/89 προέβλεπε όντως δύο χωριστές και αυτοτελείς υποχρεώσεις, ήτοι μία

διαδικαστική υποχρέωση κοινοποίησης της συγκέντρωσης εντός μίας εβδομάδας από τη σύναψη της σχετικής συμφωνίας και μία ουσιαστική υποχρέωση αναστολής. Η παράβαση καθεμιάς από τις υποχρεώσεις αυτές επέσυρε πρόστιμα διαφορετικού ύψους.

- 46 Θεσπίζοντας όμως τον κανονισμό 139/2004, ο νομοθέτης της Ένωσης κατήργησε, με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, την προθεσμία που τασσόταν για την κοινοποίηση των συγκεντρώσεων και επέβαλε την υποχρέωση κοινοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της. Παράλληλα, αύξησε το ποσό του προστίμου που μπορεί να επιβληθεί, δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 139/2004, σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης κοινοποίησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μετέτρεψε τη συγκεκριμένη υποχρέωση σε ουσιαστική υποχρέωση των ενδιαφερομένων να μην προχωρούν στην πραγματοποίηση της συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίησή της. Το νομικό πλαίσιο το οποίο διαμορφώνεται λόγω της παράλειψης αυτής του νομοθέτη να καταργήσει ή να προσαρμόσει τις σχετικές διατάξεις είναι «αφύσικο».
- 47 Κατά τρίτον, στο πλαίσιο μιας συστηματικής ερμηνείας, η Altice προσθέτει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 προβλέπει απαλλαγή από το άρθρο 7, παράγραφος 1, και ότι δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη περί απαλλαγής από το άρθρο 4, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού. Τούτο συμβαίνει διότι τέτοια απαλλαγή θα συνεπαγόταν και απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης την οποία αφορά η τελευταία αυτή διάταξη. Επιπλέον, το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 139/2004 προβλέπει ρητώς ότι κανένα πρόστιμο δεν μπορεί να επιβληθεί λόγω παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού σε περίπτωση που χορηγείται απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 3.
- 48 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο θεωρούν ότι το σκέλος αυτό είναι απορριπτέο ως αβάσιμο.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 49 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται, εν συνόψει, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιδιώκουν αυτοτελείς σκοπούς, ενώ, κατά την άποψή της, προστατεύουν ένα και το αυτό έννομο συμφέρον και αλληλεπικαλύπτονται.
- 50 Παρατηρείται ότι υφίσταται σύνδεσμος μεταξύ του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, το οποίο προβλέπει την υποχρέωση να κοινοποιείται η συγκέντρωση πριν από την πραγματοποίησή της, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, το οποίο προβλέπει την υποχρέωση να μην πραγματοποιείται η συγκέντρωση προτού κοινοποιηθεί και εγκριθεί. Πράγματι, τυχόν παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού συνεπάγεται αυτομάτως και παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, όπερ σημαίνει ότι δεν νοείται παράβαση της πρώτης διατάξεως χωρίς να υπάρξει παράβαση της δεύτερης διατάξεως (πρβλ. απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψεις 101 και 106).
- 51 Εντούτοις, σε περίπτωση που μια επιχείρηση κοινοποιήσει συγκέντρωση πριν από την πραγματοποίησή της, σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, είναι δυνατόν να στοιχειοθετείται, παρά ταύτα, παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού από την επιχείρηση, εάν αυτή πραγματοποιήσει τη συγκέντρωση προτού η Επιτροπή την κηρύξει συμβατή με την εσωτερική αγορά (απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψη 102).

- 52 Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιδιώκουν αυτοτελείς σκοπούς στο πλαίσιο του συστήματος «ενιαίου ελέγχου» για το οποίο γίνεται λόγος στην αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού (απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, *Marine Harvest* κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψη 103).
- 53 Ειδικότερα, το μεν άρθρο 4, παράγραφος 1, προβλέπει υποχρέωση ενέργειας, ήτοι την υποχρέωση κοινοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της, το δε άρθρο 7, παράγραφος 1, προβλέπει υποχρέωση παράλειψης, ήτοι την υποχρέωση μη πραγματοποίησης της συγκέντρωσης προτού κοινοποιηθεί και εγκριθεί. Ενώ η μη τήρηση της πρώτης από τις διατάξεις αυτές συνιστά στιγμιαία παράβαση, η μη τήρηση της δεύτερης συνιστά διαρκή παράβαση (πρβλ. απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, *Marine Harvest* κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψεις 104 και 115).
- 54 Επιπλέον, το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 139/2004 προβλέπει χωριστά πρόστιμα για την παράβαση καθεμιάς από τις ως άνω υποχρεώσεις σε περίπτωση ταυτόχρονης διάπραξής τους, όταν η συγκέντρωση πραγματοποιείται προ της κοινοποίησής της στην Επιτροπή (πρβλ. απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, *Marine Harvest* κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψεις 105 και 106). Η ύπαρξη της δυνατότητας αυτής δικαιολογείται από τον σκοπό του κανονισμού, ο οποίος επιδιώκει, όπως προκύπτει από την αιτιολογική του σκέψη 34, να διασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο των συγκεντρώσεων με κοινοτική διάσταση, επιβάλλοντας στις επιχειρήσεις υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης των συγκεντρώσεών τους και προβλέποντας ότι η πραγματοποίηση των συγκεντρώσεων αναστέλλεται μέχρι την έκδοση της τελικής αποφάσεως της Επιτροπής (πρβλ. αποφάσεις της 31ης Μαΐου 2018, *Ernst & Young*, C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψη 42, και της 4ης Μαρτίου 2020, *Marine Harvest* κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψεις 108 και 109).
- 55 Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού αυτού, το Δικαστήριο έχει ήδη απορρίψει ερμηνεία βάσει της οποίας, σε περίπτωση πραγματοποίησης μιας συγκέντρωσης προ της κοινοποίησής της, η Επιτροπή θα μπορούσε να επιβάλει κύρωση μόνο για την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Πράγματι, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι μια τέτοια ερμηνεία, στερώντας από την Επιτροπή τη δυνατότητα να διακρίνει, μέσω των προστίμων που επιβάλλει, την περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση τηρεί την υποχρέωση κοινοποίησης αλλά παραβαίνει την υποχρέωση αναστολής και την περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση παραβαίνει αμφότερες τις υποχρεώσεις, δεν θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξη του εν λόγω σκοπού, στον βαθμό που δεν θα ήταν ποτέ δυνατόν να επιβληθεί ειδική κύρωση για την παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης (πρβλ. απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, *Marine Harvest* κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψεις 107 έως 109).
- 56 Υπό το πρίσμα των όσων υπενθυμίστηκαν ανωτέρω, διαπιστώνεται, πρώτον, ότι, με τις σκέψεις 54 έως 58 και 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε ακριβώς στη νομολογία που μνημονεύθηκε στις σκέψεις 50 έως 54 της παρούσας αποφάσεως. Συνήγαγε δε ορθώς ότι, παρά τη μερική αλληλεπικάλυψή τους, την οποία εξάλλου έλαβε δεόντως υπόψη, το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιδιώκουν αυτοτελείς σκοπούς, προβλέπουν χωριστές υποχρεώσεις και διαφέρουν ως προς τη φύση των παραβάσεων των αντίστοιχων διατάξεών τους.

- 57 Ειδικότερα, μολονότι αμφότεροι αυτοί οι σκοποί υπηρετούν τον γενικό σκοπό του κανονισμού 139/2004, ο οποίος συνίσταται, όπως εκτέθηκε εν συνόψει στη σκέψη 54 της παρούσας αποφάσεως, στη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας του *ex ante* ελέγχου των πράξεων συγκέντρωσης, γεγονός παραμένει ότι αποτελούν διακριτές εκφάνσεις του.
- 58 Συνεπώς, επίσης ορθώς το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, με τις σκέψεις 59 και 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα επιχειρήματα που προέβαλε η Altice στο πλαίσιο της ένστασης ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 139/2004 υποστηρίζοντας ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού αλληλεπικαλύπτονται και εξυπηρετούν το ίδιο έννομο συμφέρον.
- 59 Από τη νομολογία που μνημονεύθηκε στις σκέψεις 50 έως 53 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ακόμη ότι το συμπέρασμα ότι οι προαναφερθείσες διατάξεις επιδιώκουν αυτοτελείς σκοπούς απορρέει, αντιθέτως προς τα επιχειρήματα της Altice, από το κανονιστικό περιεχόμενο και τους αντίστοιχους σκοπούς των δύο αυτών διατάξεων, καθώς και από την όλη οικονομία του κανονισμού 139/2004, και όχι από την αιτιολογική του σκέψη 8.
- 60 Δεύτερον, από τη σύγκριση των διατάξεων του κανονισμού 4064/89 με τις διατάξεις του κανονισμού 139/2004 δεν συνάγεται κάποιο διαφορετικό συμπέρασμα. Εξάλλου, μόνον ο δεύτερος από τους κανονισμούς αυτούς έχει εφαρμογή *ratione temporis* στην υπό κρίση υπόθεση.
- 61 Τρίτον, χωρίς να χρειάζεται να κριθεί αν, όπως ισχυρίζεται η Altice, το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 επιτρέπει, πέραν της χορήγησης απαλλαγής από την υποχρέωση αναστολής, και τη χορήγηση απαλλαγής από την υποχρέωση κοινοποίησης, το επιχείρημα που αντλείται από τη συγκεκριμένη διάταξη δεν είναι δυνατόν να ευδοκιμήσει. Τούτο διότι το επιχείρημα αυτό απηχεί απλώς και μόνον τους υφιστάμενους δεσμούς μεταξύ των δύο υποχρεώσεων, οι οποίοι έχουν ληφθεί δεόντως υπόψη στη νομολογία που υπενθυμίστηκε με τις σκέψεις 50 και 55 της παρούσας αποφάσεως.
- 62 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 63 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η σωρευτική επιβολή δύο προστίμων δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.
- 64 Κατά την άποψή της, αντιθέτως προς τα όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 65 και 273 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η δυνατότητα να επιβληθούν σωρευτικώς δύο πρόστιμα για την ίδια συμπεριφορά του ίδιου προσώπου, η οποία αντιβαίνει σε δύο υποχρεώσεις που προστατεύουν το ίδιο έννομο συμφέρον, είναι, αυτή καθεαυτήν, προδήλως αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι μια τέτοια σώρευση κυρώσεων δεν παρίσταται αναγκαία και είναι υπερβολική.

- 65 Ο σκοπός της αποτελεσματικότητας του ex ante ελέγχου των συγκεντρώσεων θα επιτυγχανόταν πλήρως και με ένα λιγότερο επαχθές μέτρο το οποίο θα συνίστατο στην επιβολή, βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 139/2004, ενός και μόνον προστίμου, ως κύρωσης για την παράβαση τόσο της υποχρέωσης κοινοποίησης όσο και της υποχρέωσης αναστολής, οι οποίες προβλέπονται, αμφότερες, στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού. Η Επιτροπή θα μπορούσε, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, να προσαρμόζει το ύψος του προστίμου το οποίο επιβάλλεται για παράβαση της εν λόγω διατάξεως, ανάλογα με το αν η ενδιαφερόμενη επιχείρηση έχει αθετήσει αμφότερες τις υποχρεώσεις ή μόνον τη δεύτερη εξ αυτών.
- 66 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο θεωρούν ότι το σκέλος αυτό είναι απορριπτέο ως αβάσιμο.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 67 Με τη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά της οποίας βάλλει η Altice με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η επιβολή, από την ίδια αρχή και με την ίδια απόφαση, δύο προστίμων για την ίδια συμπεριφορά δεν πρέπει να θεωρηθεί, αυτή καθαυτή, ως αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας. Το Γενικό Δικαστήριο διατύπωσε εκ νέου την ως άνω κρίση στη σκέψη 273 της αποφάσεώς του, κατά της οποίας βάλλει επίσης η Altice.
- 68 Κατά πρώτον, διαπιστώνεται ότι το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου βασίζεται στην παραδοχή ότι οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, και στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποσκοπούν στην προστασία του ίδιου εννόμου συμφέροντος. Η παραδοχή όμως αυτή ανατράπηκε στο πλαίσιο της εξέτασης του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου. Ως εκ τούτου, η αιτίαση της Altice είναι κατ' ανάγκην απορριπτέα.
- 69 Κατά δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αναλογικότητας, η οποία καταλέγεται μεταξύ των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης, επιβάλλει να είναι οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης πρόσφορες για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκονται με την οικεία ρύθμιση καθώς και να μην υπερβαίνουν το μέτρο το οποίο είναι αναγκαίο για την επίτευξή τους. Όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων πρόσφορων μέτρων, πρέπει να χρησιμοποιείται το λιγότερο επαχθές και οι δυσχέρειες που προκαλούνται να μην είναι υπέρμετρες σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (πρβλ. απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2022, Ουγγαρία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-156/21, EU:C:2022:97, σκέψη 340 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 70 Εν προκειμένω, το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 139/2004 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να επιβάλει, με απόφασή της, πρόστιμα σε περίπτωση που επιχειρήσεις παραβούν το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού αντιστοίχως, διευκρινιζομένου ότι το ποσό καθενός από τα πρόστιμα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών τον οποίο πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις αυτές. Βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004, για τον καθορισμό του ύψους του κάθε προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η φύση, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης.
- 71 Όπως προκύπτει δε από τις σκέψεις 54 και 55 της παρούσας αποφάσεως, αυτή η δυνατότητα επιβολής, με την ίδια απόφαση, δύο προστίμων λόγω παράβασης, με την ίδια συμπεριφορά, δύο αυτοτελών υποχρεώσεων είναι ταυτόχρονα και κατάλληλη προς διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου των συγκεντρώσεων που έχουν κοινοτική διάσταση και

αναγκαία προς τούτο. Επιπλέον, όταν καθορίζει το ύψος καθενός από τα πρόστιμα εντός του ανωτάτου ορίου του 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της κάθε παράβασης, η Επιτροπή οφείλει να σέβεται την αρχή της αναλογικότητας κατά την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού 139/2004.

- 72 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τις σκέψεις 65 και 273 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιβολή δύο κυρώσεων, από την ίδια αρχή και με την ίδια απόφαση, για την ίδια συμπεριφορά δεν πρέπει να θεωρηθεί, αυτή καθεαυτήν, ως αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας. Η αρχή όμως αυτή οφείλει να βεβαιωθεί, σε μια τέτοια περίπτωση, ότι τα πρόστιμα, θεωρούμενα στο σύνολό τους, είναι αναλογικά προς τη φύση της παράβασης (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 3ης Απριλίου 2019, Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie, C-617/17, EU:C:2019:283, σκέψη 38).
- 73 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 74 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η σωρευτική επιβολή δύο προστίμων δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν αντιβαίνει στην απαγόρευση επιβολής διπλής κύρωσης, η οποία εδράζεται στις γενικές αρχές που είναι κοινές στις έννομες τάξεις των κρατών μελών και διέπουν τη συρροή νόμων.
- 75 Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως παρέλειψε να εξετάσει την επιχειρηματολογία περί παραβίασης της γενικής αυτής αρχής του δικαίου της Ένωσης, την οποία η Altice προέβαλε στο πλαίσιο της ένστασης ελλείψεως νομιμότητας.
- 76 Δεύτερον, κατά την Altice, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο με τη σκέψη 274 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Ειδικότερα, αντιθέτως προς τα όσα το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε στη συγκεκριμένη σκέψη, το Δικαστήριο δεν είχε απορρίψει, με τις σκέψεις 117 και 118 της αποφάσεως της 4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής (C-10/18 P, EU:C:2020:149), επιχειρηματολογία αντλούμενη από την προαναφερθείσα αρχή, δεδομένου ότι, εφόσον δεν είχε προβληθεί ενώπιόν του ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, δεν αποφάνθηκε επί της συμβατότητας του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 139/2004 με την αρχή της απαγόρευσης επιβολής διπλής κύρωσης.
- 77 Εξάλλου, είναι άνευ σημασίας το αν ο νομοθέτης έχει ή δεν έχει χαρακτηρίσει τη μία παράβαση ως σοβαρότερη από την άλλη ή τη μία εκ των δύο διατάξεων ως κυρίως εφαρμοστέα. Καθώς οι αρχές οι οποίες διέπουν τη συρροή εγκλημάτων προορίζονται να συμπληρώσουν το κενό που αφήνει η απουσία τέτοιου χαρακτηρισμού από τον νομοθέτη, δεν επιτρέπουν την επιβολή δύο προστίμων στον ίδιο αυτουργό για την ίδια συμπεριφορά και με σκοπό την προστασία του ίδιου εννόμου συμφέροντος.
- 78 Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε επίσης να λάβει υπόψη έξι νομικές γνωμοδοτήσεις τις οποίες προσκόμισε η Altice.

- 79 Τρίτον, σύμφωνα με την «αρχή της συρροής νόμων» και με την «αρχή της απορρόφησης», η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, απορροφά εν προκειμένω την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Τούτο διότι η πρώτη διάταξη έχει ευρύτερο πεδίο και εμπεριέχει, στο σύνολό της, την υποχρέωση που επιβάλλεται με τη δεύτερη. Συνεπώς, προς αποφυγή της επιβολής υπέρμετρου προστίμου, θα έπρεπε να εφαρμοστεί αποκλειστικώς και μόνον το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Συνακόλουθα, τυγχάνει εφαρμογής η πενταετής παραγραφή.
- 80 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο αμφισβητούν την ορθότητα των επιχειρημάτων της Altice και θεωρούν ότι το τρίτο σκέλος είναι αβάσιμο.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 81 Πρώτον, στον βαθμό που η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν αποφάνθηκε, στο πλαίσιο της εξέτασης της προβληθείσας ένστασης ελλείψεως νομιμότητας, επί των επιχειρημάτων της σχετικά με τις «γενικές αρχές που είναι κοινές στις έννομες τάξεις των κρατών μελών και αφορούν τη συρροή νομοθεσιών», παρατηρείται ότι το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα αυτά με τις σκέψεις 60 έως 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εξηγώντας ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιδιώκουν αυτοτελείς σκοπούς.
- 82 Από το δε δικόγραφο της προσφυγής που ασκήθηκε πρωτοδίκως προκύπτει ότι το συγκεκριμένο σκέλος της ένστασης ελλείψεως νομιμότητας την οποία προέβαλε η Altice συνδεόταν άρρηκτα με το επιχείρημά της ότι αμφότερες οι διατάξεις προστατεύουν ένα και το αυτό έννομο συμφέρον.
- 83 Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν αποφάνθηκε ρητώς και λεπτομερώς επί όλων των επιχειρημάτων που προέβαλε η Altice στο πλαίσιο του σχετικού σκέλους της ένστασής της.
- 84 Δεύτερον, στη σκέψη 274 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το Δικαστήριο είχε ήδη απορρίψει, με τις σκέψεις 117 και 118 της αποφάσεως της 4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής (C-10/18 P, EU:C:2020:149), επιχείρημα ανάλογο με εκείνο που επιχείρησε να αντλήσει η Altice από την «αρχή της απαγόρευσης επιβολής διπλής κύρωσης η οποία στηρίζεται στις γενικές αρχές που είναι κοινές στις έννομες τάξεις των κρατών μελών».
- 85 Η κρίση αυτή δεν ενέχει καμία πλάνη περί το δίκαιο.
- 86 Πράγματι, στην απόφαση εκείνη, και πιο συγκεκριμένα στις σκέψεις 117 και 118, το Δικαστήριο έκρινε ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι μια τέτοια αρχή ασκεί όντως επιρροή, εφόσον στον κανονισμό 139/2004 δεν υφίσταται διάταξη που να είναι «κυρίως εφαρμοστέα» και λαμβανομένων υπόψη των αυτοτελών σκοπών τους οποίους επιδιώκουν το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού, η εν λόγω αρχή δεν εμποδίζει την επιβολή δύο προστίμων σε περίπτωση που με την ίδια συμπεριφορά παραβιάζονται αμφότερες αυτές οι διατάξεις. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο θεμελιώνοντας στην προγενέστερη εκείνη απόφαση την κρίση του επί των επιχειρημάτων της Altice, παρότι στην υπόθεση επί της οποίας είχε εκδοθεί τότε η απόφαση του Δικαστηρίου δεν είχε προβληθεί ενώπιόν του ένσταση ελλείψεως νομιμότητας.

- 87 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν ήταν επίσης απαραίτητο να ληφθούν ρητώς υπόψη από το Γενικό Δικαστήριο οι διάφορες γνωμοδοτήσεις και πραγματογνωμοσύνες τις οποίες προσκόμισε η Altice.
- 88 Τρίτον, η επιχειρηματολογία της Altice, όπως συνοψίστηκε στη σκέψη 79 της παρούσας αποφάσεως, είναι απορριπτέα δεδομένου ότι βασίζεται στην παραδοχή ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιδιώκουν έναν και τον αυτό σκοπό και αλληλεπικαλύπτονται. Πρόκειται για την παραδοχή η οποία ανατράπηκε στο πλαίσιο της εξέτασης του πρώτου σκέλους του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως.
- 89 Από τις ανωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι πρέπει να απορριφθεί το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως και, συνακόλουθα, ο λόγος αυτός στο σύνολό του.

Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 90 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Altice βάλλει κατά των σκέψεων 260 έως 278 και 328 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 91 Κατά πρώτον, η Altice υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, αφενός, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω αρχή δεν έχει «αυτή καθεαυτήν» εφαρμογή σε περίπτωση επιβολής δύο προστίμων για την παράβαση τόσο του άρθρου 4, παράγραφος 1, όσο και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, καθώς και, αφετέρου, παραλείποντας να βεβαιωθεί ότι τα δύο πρόστιμα τα οποία επιβλήθηκαν ήταν αναλογικά προς τις διαπραχθείσες παραβάσεις.
- 92 Κατ' αρχάς, στον βαθμό που, με τις σκέψεις 264, 265 και 270 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε στους αυτοτελείς σκοπούς των δύο αυτών διατάξεων του κανονισμού 139/2004, η Altice παραπέμπει στον πρώτο λόγο αναιρέσεως.
- 93 Εν συνεχεία, όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, η Altice υπενθυμίζει ότι ναι μεν η αρχή *ne bis in idem* δεν απαγορεύει σε αρχή ανταγωνισμού να επιβάλει με μία και μόνον απόφαση δύο πρόστιμα στην ίδια επιχείρηση για τις ίδιες πράξεις, πλην όμως η αρχή ανταγωνισμού οφείλει να εξετάσει και να βεβαιωθεί ότι τα πρόστιμα, θεωρούμενα στο σύνολό τους, είναι αναλογικά προς τη φύση της παράβασης. Κατά την άποψή της, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να προβεί σε τέτοια εξέταση. Εξάλλου, η μείωση, από το Γενικό Δικαστήριο, του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 δεν έγινε προς διασφάλιση της αναλογικότητας των δύο επιβληθέντων προστίμων.
- 94 Κατά την Altice, η επιβολή δεύτερου προστίμου για την ίδια συμπεριφορά με σκοπό την προστασία του ίδιου εννόμου συμφέροντος είναι, εξ ορισμού, μη αναγκαία και υπερβολική.
- 95 Κατά δεύτερον, η Altice θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε επίσης την αρχή της απαγόρευσης επιβολής διπλής κύρωσης η οποία είναι εδραιωμένη στις γενικές αρχές που είναι κοινές στις έννομες τάξεις των κρατών μελών και διέπουν τη συρροή νόμων, αρνούμενο να δεχθεί ότι η επιβολή δύο προστίμων αντιβαίνει στην προαναφερθείσα αρχή, η οποία αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης.

- 96 Ως προς το ζήτημα αυτό, η Altice παραπέμπει στην επιχειρηματολογία που ανέπτυξε στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως. Προσθέτει ότι αν γίνει δεκτό ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 εξυπηρετούν διαφορετικά έννομα συμφέροντα, τότε θα συντρέχει περίπτωσης φαινομένης κατ' ιδέαν συρροής. Θα πρέπει συνεπώς, για τους λόγους που εκτέθηκαν στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, να εφαρμοστεί η αρχή του συνυπολογισμού και, συνακόλουθα, να ληφθεί υπόψη το ύψος της πρώτης επιβληθείσας χρηματικής κύρωσης για τον καθορισμό του ύψους της δεύτερης. Επομένως, κατά την άποψη της Altice, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο με τη σκέψη 328 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως απορρίπτοντας την εφαρμογή της προαναφερθείσας αρχής, βασιζόμενο σε εσφαλμένη ερμηνεία της αποφάσεως της 26ης Οκτωβρίου 2017, Marine Harvest κατά Επιτροπής (T-704/14, EU:T:2017:753, σκέψη 344).
- 97 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 98 Διαπιστώνεται εκ προοιμίου ότι, με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Altice παραπέμπει, εν πολλοίς, στα επιχειρήματα τα οποία έχει ήδη προβάλει προς στήριξη του πρώτου λόγου αναιρέσεως. Στον βαθμό που τα επιχειρήματα αυτά απορρίφθηκαν στο πλαίσιο της εξέτασης του πρώτου λόγου, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως δεν είναι δυνατόν να ευδοκιμήσει.
- 99 Κατά τα λοιπά, η αιτίαση περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένη, όπερ σημαίνει ότι είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη.
- 100 Στη συνέχεια, η Altice ισχυρίζεται ότι η αρχή του συνυπολογισμού τυγχάνει εφαρμογής, για τους λόγους που εκτέθηκαν στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, σε περίπτωση «συρροής παραβάσεων». Τέτοια περίπτωση συντρέχει εφόσον το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 προστατεύουν διαφορετικά έννομα συμφέροντα. Παρατηρείται όμως ότι, ενώ το τρίτο σκέλος στηρίζεται στην παραδοχή ότι οι ως άνω διατάξεις προστατεύουν το ίδιο έννομο συμφέρον και η υπό κρίση υπόθεση συνιστά περίπτωση συρροής νόμων, η Altice δεν εξήγησε πώς, υπό τέτοιες συνθήκες, οι προεκτεθέντες λόγοι μπορεί να ισχύουν κατ' αναλογία εν προκειμένω.
- 101 Η Altice παρέπεμψε επίσης συναφώς στη σκέψη 344 της αποφάσεως της 26ης Οκτωβρίου 2017, Marine Harvest/Commission (T-704/14, EU:T:2017:753), η οποία μνημονευόταν στη σκέψη 328 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πλην όμως η σχετική επιχειρηματολογία της βασίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της σκέψης 344 της αποφάσεως εκείνης. Τούτο διότι, στη συγκεκριμένη σκέψη, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ρητώς την εφαρμογή της αρχής του συνυπολογισμού σε περίπτωση που επιβάλλονται πλείονες κυρώσεις με την ίδια απόφαση, έστω και αν οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται για τις ίδιες πράξεις. Συνεπώς, η επιχειρηματολογία αυτή είναι αβάσιμη.
- 102 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του τρίτου, του τέταρτου και του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

- 103 Με τον τρίτο, τον τέταρτο και τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η Altice βάζει κατά των κρίσεων του Γενικού Δικαστηρίου επί της διαπίστωσης της Επιτροπής ότι η Altice είχε πραγματοποιήσει τη συγκέντρωση, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, προτού την κοινοποιήσει στο θεσμικό όργανο και λάβει την έγκρισή του.
- 104 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι οι τρεις αυτοί λόγοι αναιρέσεως είναι αλυσιτελείς και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμοι.

Επί της λυσιτέλειας του τρίτου, του τέταρτου και του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 105 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, η διαπίστωση που περιέχεται στην επίδικη απόφαση σύμφωνα με την οποία η Altice είχε πραγματοποιήσει τη συγκέντρωση, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, προτού την κοινοποιήσει στο θεσμικό όργανο και λάβει την έγκρισή του στηριζόταν σε τρία στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά ήταν, πρώτον, η ύπαρξη των όρων που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής, δεύτερον, το γεγονός ότι η Altice είχε, στην πράξη, παρέμβει στη δραστηριότητα της PT Portugal και, τρίτον, οι ανταλλαγές πληροφοριών που φέρονται να συνέβαλαν στο να αποδειχθεί ότι η Altice ασκούσε αποφασιστική επιρροή επί της PT Portugal.
- 106 Όμως, με τον τρίτο, τον τέταρτο και τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η Altice βάζει αποκλειστικώς και μόνον κατά των κρίσεων του Γενικού Δικαστηρίου επί του πρώτου και του τρίτου από τα ανωτέρω στοιχεία. Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο, η Altice προβάλλει απλώς το επιχειρήμα ότι τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η Επιτροπή στο υποκεφάλαιο 4.2.1 της επίδικης αποφάσεως προϋπέθεταν ότι η Altice διέθετε δικαίωμα αρνησικυρίας επί των επίμαχων στρατηγικών αποφάσεων της PT Portugal, του οποίου την ύπαρξη αμφισβητούσε η Altice. Κατά την Επιτροπή, το τελευταίο αυτό επιχειρήμα είναι αβάσιμο διότι ούτε η επίδικη απόφαση ούτε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ανήγαγαν την παροχή δικαιώματος αρνησικυρίας από την SPA στην Altice σε προϋπόθεση για να μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Altice άσκησε, στην πράξη, αποφασιστική επιρροή σε διάφορες πτυχές της εμπορικής στρατηγικής της PT Portugal. Επομένως, η Altice δεν αμφισβήτησε, στην πραγματικότητα, τα ουσιαστικά συμπεράσματα του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τη συμπεριφορά που περιγράφηκε στο τμήμα 4.2.1 της επίδικης αποφάσεως και εξετάστηκε στις σκέψεις 170 έως 218 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 107 Ως εκ τούτου, ο τρίτος, ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι αλυσιτελείς, δεδομένου ότι τα ως άνω συμπεράσματα αρκούν για να δικαιολογηθεί η διαπίστωση ότι η Altice είχε πραγματοποιήσει τη συγκέντρωση.
- 108 Η Altice αμφισβητεί, με το υπόμνημα απαντήσεως, το σύνολο των σχετικών επιχειρημάτων της Επιτροπής.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 109 Όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή και όπως προκύπτει από τις σκέψεις 27 και 28 της παρούσας αποφάσεως, στην επίδικη απόφαση η Επιτροπή στηρίχθηκε σε τρία στοιχεία για να διαπιστώσει ότι η Altice είχε πραγματοποιήσει τη συγκέντρωση, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, προτού την κοινοποιήσει στο θεσμικό όργανο και λάβει την έγκρισή του. Πρώτον, οι όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής είχαν δώσει στην Altice τη δυνατότητα να ασκήσει αποφασιστική επιρροή στις δραστηριότητες της PT Portugal. Δεύτερον, επτά περιπτώσεις καταδεικνύουν ότι η Altice παρενέβη πράγματι στη δραστηριότητα της PT Portugal. Τρίτον, υπήρξαν μεταξύ τους ανταλλαγές πληροφοριών οι οποίες συνέβαλαν στο να αποδειχθεί ότι η Altice ασκούσε αποφασιστική επιρροή επί της PT Portugal.
- 110 Το Γενικό Δικαστήριο ήλεγξε τη βασιμότητα των εκτιμήσεων αυτών της Επιτροπής κατά την εξέταση των τριών πρώτων λόγων ακυρώσεως τους οποίους είχε προβάλει η Altice, επικαλούμενη παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο αποφάνθηκε, μεταξύ άλλων, επί της σημασίας του όρου «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων (σκέψεις 76 έως 89 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), επί των όρων που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής (σκέψεις 94 έως 105, 108 έως 133 και 136 έως 155 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), επί των επτά περιπτώσεων στις οποίες φέρεται να ασκήθηκε, στην πράξη, αποφασιστική επιρροή επί της PT Portugal (σκέψεις 173 έως 218 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), καθώς και επί των ανταλλαγών πληροφοριών (σκέψεις 221 έως 242 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).
- 111 Με τον τρίτο, τον τέταρτο και τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η Altice βάλλει, εν συνόψει, κατά των κρίσεων που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο επί της σημασίας του όρου «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, επί των όρων που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής, καθώς και επί των ανταλλαγών πληροφοριών.
- 112 Αληθεύει επομένως ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι η Altice δεν προέβαλε, προς στήριξη της αιτήσεώς αναιρέσεως, λόγο ο οποίος να βάλλει συγκεκριμένα κατά των εκτιμήσεων του Γενικού Δικαστηρίου που αφορούν τις επτά περιπτώσεις στις οποίες φέρεται να ασκήθηκε, στην πράξη, αποφασιστική επιρροή.
- 113 Ωστόσο, με το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η Altice αμφισβητεί κατά πόσον είναι λυσιτελές το κριτήριο που εφαρμόστηκε από το Γενικό Δικαστήριο κατά την εκτίμηση όχι μόνον των όρων που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής, τις οποίες αφορά ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, αλλά και των επτά περιπτώσεων πραγματικής άσκησης αποφασιστικής επιρροής επί της PT Portugal. Γι' αυτό γίνεται μνεία του εν λόγω κριτηρίου σε συνάφεια με το τελευταίο ζήτημα, μεταξύ άλλων στις σκέψεις 190 και 201 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 114 Ομοίως, όπως προκύπτει από το σημείο 91 του δικογράφου της αιτήσεως αναιρέσεως, σκοπός του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά την ερμηνεία της έννοιας του «δικαιώματος αρνησικυρίας» από το Γενικό Δικαστήριο, είναι, εν τέλει, να αμφισβητηθεί η παραδοχή στην οποία στηρίχθηκε το Γενικό Δικαστήριο για να ελέγξει τις εκτιμήσεις της Επιτροπής αναφορικά με τις επτά περιπτώσεις στις οποίες φέρεται να ασκήθηκε, στην πράξη, αποφασιστική επιρροή.

- 115 Συνεπώς, αντιθέτως προς τα όσα ισχυρίζεται η Επιτροπή, ο τρίτος, ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως δεν είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς.
- 116 Ως εκ τούτου, πρέπει να κριθεί η βασιμότητά τους.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 117 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Altice υποστηρίζει, εν συνόψει, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικά σφάλματα καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι οι όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής συνιστούσαν «πραγματοποίηση» της συγκέντρωσης, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Αυτός ο λόγος αναιρέσεως χωρίζεται σε τρία σκέλη.
- 118 Με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η Altice βάλλει κατά των σκέψεων 69 έως 89, 9, 132 και 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι απλώς και μόνον η υπογραφή της SPA είχε παράσχει στην Altice τη «δυνατότητα να ασκήσει αποφασιστική επιρροή» επί της PT Portugal και ότι η υπογραφή αυτή ισοδυναμούσε με πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Η κρίση αυτή του Γενικού Δικαστηρίου υποδηλώνει σύγχυση μεταξύ του όρου «συγκέντρωση», κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 139/2004, και του όρου «πραγματοποίηση», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, και προσδίδει υπερβολικά ευρύ περιεχόμενο στη δεύτερη.
- 119 Πρώτον, η «δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού» αντιστοιχεί στον ορισμό του «ελέγχου» στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 και, συνακόλουθα, στην έννοια της «συγκέντρωσης» κατά το άρθρο 3 του κανονισμού. Η «συγκέντρωση» αποτελεί όμως το έλασσον σε σχέση με την «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης, δεδομένου ότι στο άρθρο 3 δεν γίνεται λόγος για «πραγματοποίηση». Επομένως, η πραγματοποίηση σημαίνει κατ' ανάγκην κάτι περισσότερο από τη δυνατότητα άσκησης αποφασιστικής επιρροής.
- 120 Ομοίως, το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 υποδηλώνει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ, αφενός, της συμφωνίας που έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία «συγκέντρωσης» και πρέπει να κοινοποιηθεί και, αφετέρου, της μεταγενέστερης «πραγματοποίησής» της. Εν προκειμένω, η υπογραφή της SPA ισοδυναμούσε ήδη με «συγκέντρωση» που έπρεπε να κοινοποιηθεί, αλλά όχι ακόμη με «πραγματοποιηθείσα» συγκέντρωση. Η πραγματοποίηση θα επερχόταν κατά τον χρόνο της μεταβίβασης όλων των μετοχών της PT Portugal στην Altice.
- 121 Από τελεολογικής σκοπιάς, καμία από τις πρακτικές που εξετάστηκαν από το Γενικό Δικαστήριο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν έθιξε, κατά την άποψη της Altice, τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων περιστάσεων, δηλαδή του ότι έγινε προκοινοποίηση της συγκέντρωσης, προτάθηκαν διορθωτικά μέτρα και οι μετοχές μεταβιβάστηκαν μόνον κατόπιν της έγκρισής.
- 122 Δεύτερον, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι ερμήνευσε διασταλτικώς την έννοια «πραγματοποίηση», περιλαμβάνοντας σε αυτήν ακόμη και την απλή υπογραφή των όρων που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Κατά την Altice, η συγκέντρωση δεν

ήταν δυνατόν να θεωρηθεί ως πραγματοποιηθείσα λόγω των συμβατικών αυτών όρων και των καταστάσεων που εξετάστηκαν από το Γενικό Δικαστήριο, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε εκ των πραγμάτων να απαιτήσει, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 139/2004, τη λύση της συγκέντρωσης ή τη μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών ή των στοιχείων του ενεργητικού προκειμένου να επιτευχθεί η επαναφορά στην κατάσταση ως είχε, από πλευράς ανταγωνισμού, πριν από την υπογραφή της SPA. Τούτο διότι οι μετοχές και τα στοιχεία του ενεργητικού της PT Portugal παρέμειναν υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της. Οι μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας, με τις σκέψεις 69 έως 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα σχετικά επιχειρήματα της Altice.

- 123 Εξάλλου, η Altice υποστηρίζει ότι, στη σκέψη 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το επιχειρήμα που είχε εκθέσει η Altice με το σημείο 47 του δικογράφου της προσφυγής της, καθώς η έννοια «συγκέντρωση», στην οποία αναφέρεται το Γενικό Δικαστήριο, συγχέεται με τον όρο «πραγματοποίηση», τον οποίο χρησιμοποιεί η Altice. Κατά συνέπεια, η σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν συνιστά αποτελεσματική αντίκρουση του επιχειρήματος της Altice.
- 124 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 95 έως 97 και 113 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπέπεσε σε νομικά σφάλματα κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των εννοιών της «μερικής πραγματοποίησης» και της συμβολής σε «μόνιμη μεταβολή του ελέγχου», υπό το πρίσμα της αποφάσεως της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371).
- 125 Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε από τη σκέψη 46 της αποφάσεως εκείνης ότι το άρθρο 7 του κανονισμού 139/2004 έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις «μερικής πραγματοποίησης» μιας συγκέντρωσης, άπαξ και τα μέρη «αναπτύξουν δραστηριότητες που συμβάλλουν στη μόνιμη μεταβολή του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου». Εντούτοις, η Altice θεωρεί ότι, λαμβανομένων υπόψη τόσο της σκέψης 49 της προαναφερθείσας αποφάσεως όσο και της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης για θέματα δικαιοδοσίας, οι πράξεις οι οποίες δεν είναι αναγκαίες προκειμένου να επέλθει μεταβολή του ελέγχου δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου αυτού, δεδομένου ότι στερούνται άμεση λειτουργική σχέση με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.
- 126 Επιπλέον, κατά την Altice, από τις σκέψεις 43 έως 45 και 52 της ίδιας αποφάσεως προκύπτει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 έχει εφαρμογή αποκλειστικώς και μόνον επί πράξεων που έχουν συμβάλει στο να μεταβληθεί μόνιμα ο έλεγχος. Στο πλαίσιο αυτό, με τη σκέψη 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η ύπαρξη μόνιμης μεταβολής του ελέγχου δεν αφορούσε τη διάρκεια ισχύος των όρων που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής.
- 127 Συνακόλουθα, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι αυτοί οι όροι συνέβαλαν, αυτοί καθεαυτούς, σε μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μολονότι δεν ήταν αναγκαίοι για να επέλθει η μεταβολή μέσω της μεταβίβασης των μετοχών της PT Portugal, δεν συνέβαλαν στη μεταβολή και ήταν μικρής διάρκειας.
- 128 Με το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τις σκέψεις 102 έως 105, 117, 120, 121, 130 και 131, της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής έπρεπε οπωσδήποτε να διαφυλάσσουν την αξία της επιχείρησης-στόχου

προκειμένου να μπορούν να θεωρηθούν ως παρεπόμενοι περιορισμοί που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης την οποία θεσπίζει το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

- 129 Η Altice υποστηρίζει ότι, με την απόφαση της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371), το Δικαστήριο έκρινε ότι η απαγόρευση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 δεν ισχύει για πράξη προγενέστερη της ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης, η οποία είναι παρεπόμενη ή προπαρασκευαστική της συγκέντρωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο ουδόλως αναφέρθηκε σε οποιοδήποτε κριτήριο σχετικό με τη διατήρηση της αξίας της επιχείρησης-στόχου, το οποίο δεν συνάγεται εξάλλου ούτε από τον κανονισμό 139/2004 ούτε από την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους (ΕΕ 2005, C 56, σ. 24).
- 130 Επιπλέον, είναι παγκοσμίως αποδεκτό ότι, στην πράξη, οι όροι που συμφωνούνται πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαφύλαξη της ακεραιότητας της επιχείρησης-στόχου κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της υπογραφής της συμφωνίας και της ολοκλήρωσης. Ειδικότερα, είναι σύνηθες να συμβουλευέται ο πωλητής τον αγοραστή ως προς ορισμένα μέτρα τα οποία είναι σχετικά με τη διαχείριση της μεταβιβαζόμενης δραστηριότητας και λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της περιόδου που προηγείται της συναλλαγής, προκειμένου να είναι βέβαιος ότι ο αγοραστής δεν θα αξιώσει αποζημίωση λόγω της λήψης τους.
- 131 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 132 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος χωρίζεται σε τρία σκέλη που ενδείκνυται να εξεταστούν από κοινού, η Altice βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά του τρόπου με τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε την έννοια «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, καθώς και της εφαρμογής της στην προκειμένη περίπτωση όσον αφορά τους όρους που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής.
- 133 Διευκρινίζεται ευθύς εξαρχής ότι, μολονότι ο λόγος αναιρέσεως στρέφεται τυπικώς κατά πλειόνων σκέψεων της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ορισμένες εξ αυτών εκθέτουν συνοπτικώς μόνον τα επιχειρήματα της Altice. Η ερμηνεία του όρου «πραγματοποίηση» από το Γενικό Δικαστήριο συνάγεται, κατά βάση, από συνδυασμένη ανάγνωση των σκέψεων 76, 77, 83 έως 85, 87, 95, 96, 102 έως 104, 117, 121, 130, 131 και 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Η κρίση του Δικαστηρίου πρέπει, επομένως, να επικεντρωθεί στις συγκεκριμένες σκέψεις, κατά των οποίων βάλλει η Altice.
- 134 Σε πρώτο στάδιο, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι συγχέει τις έννοιες «συγκέντρωση» και «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης και ότι προσδίδει στη δεύτερη υπερβολικά ευρύ περιεχόμενο.
- 135 Υπενθυμίζεται επ' αυτού ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 προβλέπει υποχρέωση κοινοποίησης στην Επιτροπή των συγκεντρώσεων με κοινοτική διάσταση πριν από την πραγματοποίησή τους. Το δε άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει απλώς και μόνον ότι η συγκέντρωση δεν επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί προτού κοινοποιηθεί και προτού κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά.

- 136 Ούτε η μία ούτε η άλλη διάταξη ορίζει τι νοείται ως «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης.
- 137 Πάντως, λαμβανομένων υπόψη, πρώτον, των σκοπών που επιδιώκει ο κανονισμός 139/2004, ο οποίος αποσκοπεί ειδικότερα στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ex ante ελέγχου των συγκεντρώσεων, δεύτερον, του περιεχομένου της έννοιας «συγκέντρωση» κατά το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού και, τρίτον, της όλης οικονομίας του εν λόγω κανονισμού, το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι η συγκέντρωση πραγματοποιείται, κατά την έννοια του άρθρου 7 του ίδιου κανονισμού, μόλις τα μέρη προχωρήσουν σε πράξεις που συμβάλλουν στη μόνιμη μεταβολή του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου. Στο πλαίσιο αυτό, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα που παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης (πρβλ. απόφαση της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young, C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψεις 41 έως 46, 52, 53, 59 και 61).
- 138 Συνακόλουθα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι κάθε μερική πραγματοποίηση συγκέντρωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 του κανονισμού 139/2004. Πράγματι, αν απαγορευόταν στα μέρη να πραγματοποιήσουν συγκέντρωση μέσω μίας και μόνης πράξης, αλλά το ίδιο αποτέλεσμα μπορούσε θεμιτώς να επιτευχθεί με διαδοχικές μεμονωμένες πράξεις, θα περιοριζόταν η πρακτική αποτελεσματικότητα της απαγόρευσης την οποία θεσπίζει το άρθρο 7 του κανονισμού 139/2004 και θα διακυβευόταν ο εκ των προτέρων έλεγχος που προβλέπεται από τον κανονισμό, καθώς και η επίτευξη των σκοπών του (απόφαση της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young, C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψη 47).
- 139 Για τους ίδιους λόγους και λαμβανομένου του συνδέσμου που, όπως προεκτέθηκε στη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως, υφίσταται μεταξύ του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, επιβάλλεται να δοθεί η ίδια ερμηνεία και στην έννοια «πραγματοποίηση», κατά το άρθρο 4, παράγραφο 1, του κανονισμού.
- 140 Εν προκειμένω, με τις σκέψεις 76, 77, 83 και 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε ακριβώς την ανωτέρω νομολογία, αφού υπενθύμισε τις βασικές παραδοχές που συνάγονται από αυτήν. Σύμφωνα με την εν λόγω νομολογία, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έλαβε κατ' ουσίαν ως δεδομένο, με τις σκέψεις 77 και 84 της αποφάσεώς του, ότι η συγκέντρωση πραγματοποιείται άπαξ και μια πράξη παράσχει στον αγοραστή τη δυνατότητα να ασκεί αποφασιστική επιρροή επί της επιχείρησης-στόχου και έκρινε, με τη σκέψη 83 της ίδιας αποφάσεως, ότι κάθε μερική πραγματοποίηση συγκέντρωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 του κανονισμού 139/2004.
- 141 Συνεπώς, είναι απορριπτέο το επιχείρημα της Altice ότι το Γενικό Δικαστήριο συγχέει τις έννοιες «συγκέντρωση» και «πραγματοποίηση», προσδίδοντας υπερβολικά ευρύ περιεχόμενο στη δεύτερη.
- 142 Στο πλαίσιο αυτό, είναι επίσης εσφαλμένη η επίκληση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 139/2004, από το οποίο η Altice επιχειρεί να συναγάγει ότι πραγματοποίηση συγκέντρωσης νοείται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή μπορεί να χρειαστεί, σε περίπτωση που η πράξη δεν εγκριθεί, να απαιτήσει τη λύση της συγκέντρωσης. Πράγματι, αφενός, όπως ορθώς διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να παραμορφώσει το περιεχόμενο των δικογράφων της Altice, με τη σκέψη 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η προαναφερθείσα διάταξη ορίζει απλώς και μόνον τις εξουσίες τις οποίες διαθέτει η Επιτροπή σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης. Δεν περιλαμβάνει, αντιθέτως, οποιονδήποτε ορισμό των εννοιών «συγκέντρωση» και «πραγματοποίηση». Αφετέρου, η ερμηνεία την οποία προτείνει η

Altice θα κατέληγε στον περιορισμό του εύρους των υποχρεώσεων που καθιερώνονται με το άρθρο 4, παράγραφος 1, και με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, με κίνδυνο να διακυβευθεί η αποτελεσματικότητα του ex ante ελέγχου των συγκεντρώσεων.

- 143 Σε δεύτερο στάδιο, η Altice επικρίνει τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου αναφορικά με τη «μερική πραγματοποίηση» συγκέντρωσης.
- 144 Πρώτον, ως προς την έννοια της «μόνιμης μεταβολής του ελέγχου», το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, με τις σκέψεις 85, 95 και 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ακόμη και μια χρονικά περιορισμένη συμπεριφορά μπορεί να συμβάλει σε μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, εφόσον η μονιμότητα ως προϋπόθεση της ύπαρξης συγκέντρωσης αφορά τη φύση της μεταβολής και όχι των πράξεων που μπορούν να συμβάλουν σε αυτήν.
- 145 Αντιθέτως προς τις αιτιάσεις της Altice, η ως άνω κρίση δεν ενέχει καμία πλάνη περί το δίκαιο. Τούτο διότι, αφενός, από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του περιεχομένου του όρου «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης κατά την έννοια των άρθρων 4 και 7 του κανονισμού, προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η πραγματοποίηση συγκέντρωσης προϋποθέτει «μόνιμη μεταβολή του ελέγχου». Αφετέρου, όπως καθίσταται σαφές από τις σκέψεις 137 και 138 της παρούσας αποφάσεως, κάθε πράξη η οποία συμβάλλει στη μόνιμη μεταβολή του ελέγχου επί της επιχείρησης-στόχου πρέπει να θεωρείται ως μερική τουλάχιστον πραγματοποίηση συγκέντρωσης, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Με άλλα λόγια, η προϋπόθεση της μονιμότητας αφορά τη μεταβολή του ελέγχου και όχι την πράξη που συμβάλει στην υλοποίησή της, όπερ σημαίνει ότι η πράξη μπορεί να έχει προσωρινό χαρακτήρα.
- 146 Δεύτερον, όσον αφορά την εκτίμηση του ζητήματος αν παρεπόμενα μέτρα τα οποία δεν είναι αναγκαία για να επέλθει η μεταβολή του ελέγχου μπορούν να συμβάλουν στην πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, παρατηρείται ότι, με τις σκέψεις 98 και 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες δεν αμφισβητήθηκαν στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναρέσεως, το Δικαστήριο έκρινε, υπό το πρίσμα της αποφάσεως της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψη 60), ότι τα παρεπόμενα και προπαρασκευαστικά μέτρα δεν αποκλείονται, αυτά καθεαυτά, από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Στο πλαίσιο αυτό, με τη σκέψη 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το Δικαστήριο δεν διατύπωσε κάποιο κριτήριο προς θεμελίωση του ενδεχομένως παρεπόμενου και προπαρασκευαστικού χαρακτήρα του επίμαχου στην υπόθεση εκείνη μέτρου. Εξάλλου, στις σκέψεις 102 και 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε ότι η προαναφερθείσα στη σκέψη 129 της παρούσας αποφάσεως ανακοίνωση της Επιτροπής μνημονεύει μεν το κριτήριο της προστασίας της αξίας της επιχείρησης-στόχου, πλην όμως δεν πρόκειται για εξαντλητική μνεία, συνεπώς δεν αποκλείεται η δυνατότητα να ληφθούν υπόψη και άλλα κριτήρια. Επισήμανε ωστόσο, στη σκέψη 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Altice δεν είχε προσκομίσει στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι συνέτρεχε, στην υπό κρίση υπόθεση, κίνδυνος να θιγεί η εμπορική ακεραιότητα της PT Portugal, ενώ παρέπεμψε συναφώς στην εξέταση των επόμενων λόγων ακυρώσεως τους οποίους προέβαλε η Altice.
- 147 Τέλος, στις σκέψεις 109 έως 132 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου έκρινε το ζήτημα αν, όπως είχε διαπιστώσει η Επιτροπή με την επίδικη απόφαση, οι όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής συνέβαλαν στην πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε, ειδικότερα στις σκέψεις 117, 121, 130 και 131 της αποφάσεώς του, το ίδιο

κριτήριο με την Επιτροπή, διερευνώντας κατά πόσον οι όροι αυτοί στόχευαν αποκλειστικώς στη διατήρηση της αξίας της επιχείρησης-στόχου ή αν έβαιναν πέραν του μέτρου που ήταν αναγκαίο για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού.

- 148 Τα επιχειρήματα της Altice δεν δικαιολογούν το συμπέρασμα ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε, κατ' αυτόν τον τρόπο, σε νομικά σφάλματα.
- 149 Πρώτον, το επιχείρημα της Altice ότι μόνον τα μέτρα τα οποία είναι αναγκαία για να επέλθει η μόνιμη μεταβολή του ελέγχου μπορεί να συνιστούν «πραγματοποίηση» κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αποφάσεως της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371).
- 150 Επ' αυτού, αφενός, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 138 και 139 της παρούσας αποφάσεως, κάθε μερική πραγματοποίηση συγκέντρωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 4 και 7 του κανονισμού 139/2004, προκειμένου να διασφαλίζεται ο εκ των προτέρων έλεγχος των συγκεντρώσεων.
- 151 Αφετέρου, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371), το Δικαστήριο είχε κληθεί να εξετάσει αν η καταγγελία, από ένα εκ των μερών της συγκέντρωσης, μιας συμφωνίας συνεργασίας με τρίτο προς τη συγκέντρωση πρόσωπο συνέβαλλε στην πραγματοποίησή της.
- 152 Σε αυτό το πνεύμα, το Δικαστήριο υπενθύμισε, με τη σκέψη 48 της αποφάσεως της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371), ότι η αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού 139/2004 αναφέρει ότι πρέπει να αντιμετωπίζονται ως «ενιαία συγκέντρωση» οι πράξεις οι οποίες είναι στενά συνδεδεμένες, υπό την έννοια ότι υπάρχει μεταξύ τους αιτιώδης συνάφεια ή ότι λαμβάνουν τη μορφή μιας σειράς συναλλαγών επί τίτλων πραγματοποιούμενων εντός ευλόγως σύντομου χρονικού διαστήματος. Στη σκέψη 49 της ίδιας αποφάσεως, το Δικαστήριο προσέθεσε πάντως ότι τέτοιες πράξεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 του κανονισμού 139/2004, όταν, μολοντί εντάσσονται στο πλαίσιο συγκέντρωσης, δεν είναι αναγκαίες για να επιτευχθεί μεταβολή του ελέγχου της επιχείρησης την οποία αφορά η συγκέντρωση. Τούτο διότι οι πράξεις αυτές, ακόμη και αν μπορούν να θεωρηθούν παρεπόμενες ή προπαρασκευαστικές της συγκέντρωσης, δεν έχουν άμεσο λειτουργικό σύνδεσμο με την πραγματοποίησή της, με αποτέλεσμα η εφαρμογή τους να μην είναι, κατ' αρχήν, ικανή να θίξει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου των συγκεντρώσεων.
- 153 Επομένως, η μνεία της έννοιας του «άμεσου λειτουργικού συνδέσμου» καθώς και του ζητήματος του παρεπόμενου ή προπαρασκευαστικού χαρακτήρα μιας πράξεως έγινε από το Δικαστήριο στο πλαίσιο της εξέτασης της ύπαρξης ενιαίας συγκέντρωσης. Αντιθέτως, δεν είναι δυνατόν να συναχθεί από την απόφαση της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371) ότι μόνον μια πράξη που είναι αναγκαία για να επέλθει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου μπορεί να συμβάλει στην πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Μια τέτοια ερμηνεία θα ενείχε, εξάλλου, τον κίνδυνο να περιοριστεί αδικαιολογήτως το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 και, κατά συνέπεια, να θιγεί η πρακτική αποτελεσματικότητα του ex ante ελέγχου των συγκεντρώσεων.
- 154 Δεύτερον, όσον αφορά την επιχειρηματολογία σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, διαπιστώνεται κατ' αρχάς ότι, αντιθέτως προς τα όσα φαίνεται να ισχυρίζεται η Altice και όπως προκύπτει από την περιεχόμενη στη σκέψη 146 της παρούσας αποφάσεως σύνοψη των σκέψεων

102 και 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επ' ουδενί ανήγαγε το κριτήριο της διατήρησης της αξίας της επιχείρησης-στόχου σε μοναδικό κριτήριο της εκτίμησης του παρεπόμενου χαρακτήρα ενός περιορισμού.

- 155 Ακολούθως, στον βαθμό που η Altice αντλεί επιχείρημα από παγκόσμια πρακτική, η επιχειρηματολογία της στηρίζεται σε ατεκμηρίωτες δηλώσεις. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να ευδοκιμήσει.
- 156 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ως αβάσιμος.

Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 157 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η Altice βάλλει κατά των σκέψεων 91 έως 169 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προβάλλοντας ως κύρια αιτίαση ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία του όρου «δικαίωμα αρνησικυρίας» και ως επικουρική αιτίαση ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο της SPA ερμηνεύοντάς την υπό την έννοια ότι παρείχε «δικαιώματα αρνησικυρίας». Ο λόγος αυτός χωρίζεται σε δύο σκέλη.
- 158 Με το πρώτο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ερμηνεύοντας την έννοια «δικαίωμα αρνησικυρίας» κατά τρόπο αντίθετο προς το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 1, και με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, καθώς και με την κωδικοποιημένη ανακοίνωση για θέματα δικαιοδοσίας.
- 159 Υπό το πρίσμα του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, υπογραμμίζει ότι, πριν από την απόκτηση του ελέγχου μέσω της κατοχής του πλειοψηφικού κεφαλαίου της επιχείρησης-στόχου, ο μελλοντικός αγοραστής μπορεί να αποκτήσει συμβατικώς τον έλεγχο μέσω της εξασφάλισης «δικαιωμάτων αρνησικυρίας». Κατά την Altice, τέτοια δικαιώματα αρνησικυρίας συνεπάγονται, όπως προκύπτει από τα σημεία 18 και 54 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης για θέματα δικαιοδοσίας, την εξουσία παρεμπόδισης της λήψης έγκυρων στρατηγικών εμπορικών αποφάσεων ενάντια στη βούληση κάποιου άλλου μέρους. Συνακόλουθα, οι όροι «δικαιώματα αρνησικυρίας» και «εξουσία παρεμπόδισης» πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο κανονισμός εφαρμόζεται αποκλειστικώς επί συμφωνιών που παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης «αποφασιστικής» επιρροής.
- 160 Όμως, στις σκέψεις 103 έως 133 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επέκτεινε την εφαρμογή της έννοιας «δικαίωμα αρνησικυρίας» και σε περιπτώσεις όπου δεν παρέχεται τέτοια εξουσία παρεμπόδισης των στρατηγικών εμπορικών αποφάσεων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.
- 161 Ειδικότερα, βάσει των άρθρων 6.1 και 7.1 της SPA, η Altice δεν διέθετε την εξουσία αρνησικυρίας των αποφάσεων της PT Portugal, δεδομένου ότι δεν ήταν σε θέση να την εμποδίσει να λαμβάνει στρατηγικές αποφάσεις και να δημιουργήσει εμπλοκή. Όλες οι στρατηγικές αποφάσεις που θα λάμβαναν η PT Portugal ή η Οι κατά παράβαση των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής θα ήταν έγκυρες και θα γεννούσαν απλώς δικαίωμα

αποζημίωσης. Στο πλαίσιο αυτό, αντιθέτως προς τα όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 126 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το δικαίωμα ανόρθωσης για τυχόν ζημίες δεν συνιστά δικαίωμα αρνησικυρίας.

- 162 Με το δεύτερο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται ότι, στις σκέψεις 109 έως 132 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο της SPA κρίνοντας ότι οι εκεί προβλεπόμενοι όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής παρείχαν στην Altice δικαίωμα αρνησικυρίας. Η ερμηνεία αυτή είναι προδήλως αντίθετη προς τη διατύπωση όχι μόνον του άρθρου 6, αλλά και του άρθρου 7 της SPA, του οποίου η παράγραφος 1, στοιχείο γ', ορίζει σαφώς ότι η αποζημίωση «συνιστ[ούσε] το μοναδικό μέσο αποκατάστασης που έχει στη διάθεσή του ο αγοραστής έναντι του πωλητή, πλην της περίπτωσης απάτης εκ μέρους του τελευταίου».
- 163 Κατά συνέπεια, η Altice υποστηρίζει, ιδίως με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι το γεγονός ότι η PT Portugal την συμβουλευθήκε σε επτά περιπτώσεις επί ορισμένων θεμάτων που ρυθμίζονται από το άρθρο 6 της SPA δεν είναι δυνατόν να συνιστά «πραγματοποίηση» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, αντιθέτως προς τις εκτιμήσεις της Επιτροπής οι οποίες επιβεβαιώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 170 έως 215 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 164 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η επιχειρηματολογία που εκτίθεται στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως αποτελεί μια όψιμη, και άρα απαράδεκτη, επέκταση της αιτήσεως αναιρέσεως και ότι αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος στο σύνολό του.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 165 Διευκρινίζεται εκ προοιμίου ότι, μολοντί αυτός ο λόγος αναιρέσεως, ο οποίος αφορά τη χρήση του όρου «δικαίωμα αρνησικυρίας» από το Γενικό Δικαστήριο, στρέφεται τυπικώς κατά πλειόνων σκέψεων της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ορισμένες εξ αυτών εκθέτουν συνοπτικώς μόνον τα επιχειρήματα της Altice, ενώ άλλες δεν αμφισβητούνται ρητώς στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως. Η ερμηνεία που έδωσε το Γενικό Δικαστήριο στην έννοια «δικαίωμα αρνησικυρίας» και η εφαρμογή της στην προκειμένη περίπτωση προκύπτουν, κατά βάση, από μιας συνδυασμένη ανάγνωση των σκέψεων 109 έως 133 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Η κρίση του Δικαστηρίου πρέπει, επομένως, να επικεντρωθεί στις συγκεκριμένες σκέψεις, κατά των οποίων βάλλει η Altice.
- 166 Στις σκέψεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν ότι, αντιθέτως προς τα επιχειρήματα της Altice, οι όροι που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής της παρείχαν τη δυνατότητα να ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της PT Portugal. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της SPA, το οποίο παρατέθηκε στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρείχε στην Altice, ήδη από την ημέρα της υπογραφής της SPA, τη δυνατότητα να ασκήσει έλεγχο επί της PT Portugal, στον βαθμό που υποχρέωνε την Oi να λάβει τη γραπτή συγκατάθεση της Altice προκειμένου να συνάψει, να καταγγείλει ή να τροποποιήσει ευρύ φάσμα συμβάσεων και έδινε κατ' αυτόν τον τρόπο στην Altice τη δυνατότητα να καθορίσει την εμπορική πολιτική της PT Portugal και να εμποδίσει τη λήψη μιας σειράς αποφάσεων, χωρίς να αποδεικνύεται ότι η δυνατότητα αυτή ήταν αναγκαία προς διατήρηση της αξίας της PT Portugal. Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε ότι η Altice διέθετε δικαίωμα αρνησικυρίας επί ορισμένων αποφάσεων της PT Portugal, όπερ επιβεβαιωνόταν από το γεγονός ότι ενδεχόμενη αθέτηση, από την Oi, της υποχρέωσής της θεμελιώνε δικαίωμα αποζημίωσης της Altice.

- 167 Υπενθυμίζεται επ' αυτού ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 137 έως 139 της παρούσας αποφάσεως, μια συγκέντρωση πραγματοποιείται, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, μόλις τα μέρη της συγκέντρωσης προχωρήσουν σε πράξεις που συμβάλλουν στη μόνιμη μεταβολή του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου. Κάθε μερική πραγματοποίηση συγκέντρωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω διατάξεων.
- 168 Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 139/2004 ορίζει ότι ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από δικαιώματα ή συμβάσεις που επηρεάζουν αποφασιστικά τη σύνθεση, τις συσκέψεις ή τις αποφάσεις των οργάνων της επιχείρησης.
- 169 Εν προκειμένω, η Altice δεν αμφισβητεί ότι, βάσει συμβατικού όρου που περιέχεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της SPA, το οποίο παρατέθηκε στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πολλές αποφάσεις σχετικές όχι μόνον με τις δραστηριότητες και τις εμπορικές στρατηγικές της PT Portugal αλλά και με τη διευθυντική της δομή μπορούσαν να ληφθούν μόνον κατόπιν γραπτής συμφωνίας της Altice. Δεν αμφισβητεί επίσης ότι, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, της SPA, η OI όφειλε να αποκαταστήσει τυχόν ζημίες που θα οφείλονταν σε παράβαση του συγκεκριμένου όρου.
- 170 Πρώτον, προκύπτει εκ των ανωτέρω ότι η SPA, αφενός, προέβλεπε συμβατική υποχρέωση της OI να ζητεί τη γραπτή συμφωνία της Altice επί των αποφάσεων αυτών και, αφετέρου, συνόδευε τη υποχρέωση αυτή με συμβατική ποινή, ήτοι με δικαίωμα αποζημίωσης. Υπό τις συνθήκες αυτές, και εφόσον το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η προαναφερθείσα δυνατότητα υπερέβαινε αυτό που ήταν αναγκαίο για να προστατευθεί η αξία της PT Portugal, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η SPA παρείχε στην Altice τη δυνατότητα να ασκήσει αποφασιστική επιρροή στη δραστηριότητα της PT Portugal.
- 171 Συναφώς, δεν είναι δυνατόν να ευδοκιμήσει το επιχείρημα της Altice ότι μόνον η δυνατότητα παρεμπόδισης της λήψης έγκυρων αποφάσεων από την επιχείρηση-στόχο μπορεί να αντικατοπτρίζει την ύπαρξη δικαιώματος αρνησικυρίας και, ως εκ τούτου, να αποδεικνύει την άσκηση αποφασιστικής επιρροής επί της εταιρίας αυτής. Πράγματι, στον βαθμό που το εν λόγω επιχείρημα στηρίζεται στα σημεία 18 και 54 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης για θέματα δικαιοδοσίας, παρατηρείται ότι τα σημεία αυτά αφορούν τον «από κοινού έλεγχο» και την «απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου» και είναι, συνεπώς, άνευ σημασίας για τις ανάγκες της υπό κρίση υποθέσεως. Εξάλλου, δεν υπάρχει κανένα στοιχείο που να δικαιολογεί το συμπέρασμα ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 139/2004 θέτει τέτοια απαίτηση.
- 172 Δεύτερον, όσον αφορά την επικουρική αιτίαση περί παραμόρφωσης του περιεχομένου της SPA, παρατηρείται ότι η Altice βάλλει, στην πραγματικότητα, με αυτήν κατά του νομικού χαρακτηρισμού των συμβατικών όρων που μνημονεύθηκαν στη σκέψη 169 της παρούσας αποφάσεως, επαναλαμβάνοντας τη θέση της ότι δεν νοείται «δικαίωμα αρνησικυρίας» σε περίπτωση κατά την οποία ορισμένες αποφάσεις υπόκεινται απλώς σε προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση διότι άλλως γεννάται δικαίωμα αποζημίωσης. Το επιχείρημα αυτό δεν είναι πειστικό, για τους λόγους που προεκτέθηκαν στις σκέψεις 170 και 171 της παρούσας αποφάσεως.

- 173 Τρίτον, το επιχείρημα της Altice το οποίο συνοψίστηκε στη σκέψη 163 της παρούσας αποφάσεως, δεδομένου ότι αποτελεί απλώς προέκταση της επιχειρηματολογίας που εξετάστηκε ήδη και απορρίφθηκε με τις σκέψεις 167 έως 171 της παρούσας αποφάσεως, είναι απορριπτέο για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις εκείνες, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί το παραδεκτό του, το οποίο αμφισβητείται από την Επιτροπή.
- 174 Επομένως, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ως αβάσιμος.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 175 Με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η Altice αμφισβητεί το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών ισοδυναμούσαν με «πραγματοποίηση» συγκέντρωσης, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Ο λόγος αυτός χωρίζεται σε δύο σκέλη.
- 176 Με το πρώτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται ότι, στις σκέψεις 227 και 235 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο της επίδικης αποφάσεως. Ειδικότερα, στις σκέψεις εκείνες, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή είχε κρίνει, με την επίδικη απόφαση, ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών «συνέβαλαν» στο να αποδειχθεί ότι η [Altice] άσκησε αποφασιστική επιρροή σε ορισμένες πτυχές της δραστηριότητας της PT Portugal». Από την επίδικη απόφαση όμως, και ιδίως από τις αιτιολογικές της σκέψεις 470, 479 και 482 καθώς από το τμήμα της 4.2.2, προκύπτει σαφώς ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών συνιστούσαν, αυτές καθεαυτές, πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.
- 177 Με το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, η Altice υποστηρίζει ότι, στη σκέψη 239 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένως το άρθρο 1 του κανονισμού 139/2004, τον κανονισμό (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1) καθώς και το άρθρο 101 ΣΛΕΕ κρίνοντας ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών είχαν πραγματοποιηθεί κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.
- 178 Εν συνόψει, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής των τελευταίων διατάξεων σε τέτοιο σημείο ώστε να συμπεριληφθούν ανταλλαγές πληροφοριών οι οποίες θα ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του κανονισμού 1/2003. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ερμήνευσε εσφαλμένως την απόφαση της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψεις 57 και 59). Προβαίνοντας σε διάκριση ανάλογα με το αν οι ανταλλαγές πληροφοριών εντάσσονται στο πλαίσιο συγκέντρωσης ή είναι μεταγενέστερες της, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε σε ένα παράδοξο αποτέλεσμα, υπό την έννοια ότι τέτοιες ανταλλαγές πληροφοριών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 όταν πραγματοποιούνται στο πλαίσιο καταστάσεων που εξελίσσονται κατόπιν σε συγκέντρωση, αλλά οι ίδιες ανταλλαγές πληροφοριών μετατρέπονται σε παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ εφόσον δεν υπάρξει, εν τέλει, μόνιμη μεταβολή του ελέγχου.

- 179 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξήγησε ούτε για ποιον λόγο οι ανταλλαγές πληροφοριών ήταν «αναγκαίες για την επίτευξη της μόνιμης μεταβολής του ελέγχου» ούτε γιατί έχουν «άμεσο σύνδεσμο με την πραγματοποίηση» της συγκέντρωσης, η οποία επήλθε μόνον αφότου αγοράστηκαν οι μετοχές της PT Portugal. Ως εκ τούτου, οι ανταλλαγές πληροφοριών δεν εμπίπτουν, κατά την άποψη της Altice, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004..
- 180 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.
- *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*
- 181 Πρώτον, τα επιχειρήματα περί παραμόρφωσης του περιεχομένου της επίδικης αποφάσεως απορρέουν από εσφαλμένη και αποσπασματική ανάγνωσή της.
- 182 Είναι αληθές ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε στην επίδικη απόφαση ορισμένες αμφίσημες διατυπώσεις, όπως στην αιτιολογική σκέψη 470, όπου διαλαμβάνεται μια μεμονωμένη εκτίμηση, ή ακόμη στις σκέψεις 479 και 482, όπου εκτίθενται περιληπτικά οι διαπιστώσεις του θεσμικού οργάνου. Εντούτοις, τα χωρία αυτά πρέπει να νοηθούν σε συνάρτηση με την όλη οικονομία της αποφάσεως εκείνης. Όπως προκύπτει δε χωρίς την παραμικρή αμφισημία από τις αιτιολογικές σκέψεις 448, 473, 477 και 478 της επίδικης αποφάσεως, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις ανταλλαγές πληροφοριών αποκλειστικώς ως στοιχείο που συνέβαλλε στο να αποδειχθεί ότι η Altice είχε ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της PT Portugal.
- 183 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραμόρφωσε το περιεχόμενο της επίδικης απόφασης διαπιστώνοντας, στις σκέψεις 227 και 235 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή είχε κρίνει, με την επίδικη απόφαση, ότι οι ανταλλαγές είχαν «συμβάλει» στο να αποδειχθεί ότι η Altice είχε ασκήσει τέτοια επιρροή.
- 184 Δεύτερον, όσον αφορά τα επιχειρήματα περί του πεδίου εφαρμογής, αφενός, των διατάξεων για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και, αφετέρου, των διατάξεων για τον έλεγχο των συμπράξεων, υπενθυμίζεται ότι, όπως καθίσταται σαφές από το άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, ο κανονισμός αυτός έχει εφαρμογή μόνον επί των συγκεντρώσεων όπως ορίζονται στο άρθρο 3 αυτού, στις οποίες ο κανονισμός 1/2003 δεν τυγχάνει, κατ' αρχήν, εφαρμογής. Αντιθέτως, ο κανονισμός 1/2003 εφαρμόζεται όταν πρόκειται για συμπεριφορά επιχειρήσεων η οποία, αν και δεν συνιστά πράξη συγκέντρωσης κατά την έννοια του κανονισμού 139/2004, μπορεί εντούτοις να καταλήξει σε μεταξύ τους συντονισμό αντίθετο προς το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και η οποία, εξ αυτού του λόγου, υπόκειται στον έλεγχο της Επιτροπής ή των εθνικών αρχών ανταγωνισμού (αποφάσεις της 7ης Σεπτεμβρίου 2017, Austria Asphalt, C-248/16, EU:C:2017:643, σκέψεις 32 και 33, καθώς και της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young, C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψεις 56 και 57).
- 185 Κατά συνέπεια, εφόσον, όπως έχουν διαπιστώσει η Επιτροπή και το Γενικό Δικαστήριο, είναι αποδεδειγμένο ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών συνέβαλαν στην πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 239 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι ανταλλαγές αυτές ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 139/2004.
- 186 Τρίτον, τα επιχειρήματα ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών δεν ήταν αναγκαίες στο πλαίσιο της μεταβολής του ελέγχου ούτε είχαν άμεση συνάφεια με αυτήν πρέπει να απορριφθούν για τους ίδιους λόγους για τους οποίους απορρίφθηκε ο τρίτος λόγος αναιρέσεως.

187 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος στο σύνολό του ως αβάσιμος.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως

188 Με τον έκτο λόγο αναιρέσεως, η Altice βάλλει κατ' ουσίαν κατά των εκτιμήσεων του Γενικού Δικαστηρίου επί των προστίμων που της είχαν επιβληθεί με την επίδικη απόφαση. Ο λόγος αυτός χωρίζεται σε τέσσερα σκέλη, εκ των οποίων το δεύτερο και το τρίτο αλληλεπικαλύπτονται εν μέρει και, συνακόλουθα, πρέπει να εξεταστούν από κοινού.

Επί του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

189 Με το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται ότι οι σκέψεις 155 και 279 έως 296 ενέχουν πλάνη περί το δίκαιο στον βαθμό που εσφαλμένως επιβεβαιώνουν την κρίση της Επιτροπής ότι μπορεί να καταλογιστεί τουλάχιστον αμέλεια στην Altice για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

190 Η Altice είναι της άποψης ότι υπάρχει, στη νομολογία σχετικά με την έννοια της «αμέλειας», μια σαφής σχέση μεταξύ του βαθμού προβλεψιμότητας μιας απαγορευτικής διατάξεως και της ευθύνης του παραβάτη.

191 Εν προκειμένω όμως, πρώτον, με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή για πρώτη φορά διαπίστωσε, παρά την απουσία οποιασδήποτε μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης-στόχου, ότι είχε πραγματοποιηθεί συγκέντρωση, αφενός, λόγω των όρων που συμφωνήθηκαν πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής, παρότι πρόκειται, κατά την Altice, για συνήθη πρακτική των επιχειρήσεων, και, αφετέρου, λόγω των ανταλλαγών πληροφοριών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της υπογραφής της SPA και της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης.

192 Δεύτερον, κατά την άποψη της Altice, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει, με τις σκέψεις 38 και 39 της αποφάσεως της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371), ότι το ακριβές περιεχόμενο της απαγόρευσης της «πραγματοποίησης» της συγκέντρωσης, κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού 139/2004, δεν είναι απολύτως σαφές. Επιπλέον, πριν από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο είχε ερμηνεύσει τον όρο υπό την έννοια ότι υποδηλώνει την «πλήρη ολοκλήρωση της συγκέντρωσης».

193 Τρίτον, η Altice είχε ενημερώσει την Επιτροπή για την πράξη ήδη προτού υπογραφεί η SPA και είχε προτείνει δεσμεύσεις προκειμένου να αρθεί οποιαδήποτε τυχόν επιφύλαξη σχετική με την πράξη αυτή.

194 Η Επιτροπή αμφισβητεί τη βασιμότητα του συνόλου των ως άνω επιχειρημάτων.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

195 Κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει πρόστιμα για παραβάσεις που διαπράττονται «εκ προθέσεως ή εξ αμελείας».

- 196 Η προϋπόθεση αυτή πληρούται εφόσον η οικεία επιχείρηση δεν είναι δυνατόν να αγνοεί ότι η συμπεριφορά της είναι αντίθετη στον ανταγωνισμό, ανεξάρτητα από το αν έχει ή όχι επίγνωση ότι παραβαίνει τους ενωσιακούς κανόνες ανταγωνισμού (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 18ης Ιουνίου 2013, *Schenker & Co.* κ.λπ., C-681/11, EU:C:2013:404, σκέψη 37 και μνημονευόμενη νομολογία, καθώς και της 10ης Ιουλίου 2014, *Telefónica* και *Telefónica de España* κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, σκέψη 156).
- 197 Πρώτον, αντιθέτως προς τις αιτιάσεις της Altice και όπως ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 292 και 293 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το γεγονός ότι, κατά τον χρόνο που διαπράττεται η παράβαση, δεν έχει δοθεί ακόμη η ευκαιρία στην Επιτροπή και στα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης να αποφανθούν ειδικώς επί της συγκεκριμένης συμπεριφοράς, δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι η επιχείρηση δεν θα έπρεπε, ενδεχομένως, να αναμένει ότι η συμπεριφορά της θα μπορούσε να κριθεί ασύμβατη προς τους ενωσιακούς κανόνες ανταγωνισμού. Επομένως, το γεγονός αυτό δεν απαλλάσσει την ενδιαφερόμενη επιχείρηση από την ευθύνη της (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 6ης Δεκεμβρίου 2012, *AstraZeneca* κατά Επιτροπής, C-457/10 P, EU:C:2012:770, σκέψη 164, και της 22ας Οκτωβρίου 2015, *AC-Treuhand* κατά Επιτροπής, C-194/14 P, EU:C:2015:717, σκέψη 43).
- 198 Ομοίως, δεύτερον, η Altice δεν είναι δυνατόν να αντλήσει επιχείρημα από τη φερόμενη έλλειψη σαφήνειας των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Πράγματι, σε περίπτωση που υφίσταται αμφιβολία ως προς την ερμηνεία τέτοιου είδους διατάξεων, μπορεί να απαιτείται από μια επιμελή επιχείρηση να συμβουλευθεί την Επιτροπή προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η συμπεριφορά της είναι νόμιμη, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 155 και 294 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι από τις περιεχόμενες στη σκέψη 287 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πραγματικές εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, οι οποίες ούτε υπόκεινται στον έλεγχο του Δικαστηρίου ούτε, εξάλλου, αμφισβητήθηκαν εν προκειμένω, προκύπτει ότι η Altice όντως γνώριζε ότι υπήρχε κίνδυνος να μη συμβιβάζεται η συμπεριφορά της με τον κανονισμό 139/2004.
- 199 Τρίτον, μέσω του επιχειρήματος ότι η Επιτροπή ενημερώθηκε πριν από την υπογραφή της SPA και ότι προτάθηκαν δεσμεύσεις ζητείται, στην πραγματικότητα, από το Δικαστήριο να εκτιμήσει εκ νέου το πραγματικό ζήτημα εάν η Altice ενήργησε αμελώς. Ένα τέτοιο επιχείρημα είναι, συνεπώς, απαράδεκτο κατ' αναίρεση.
- 200 Κατόπιν των ανωτέρω, το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του δεύτερου και του τρίτου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 201 Με το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται ότι, με τις σκέψεις 297 έως 362 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και ερμήνευσε εσφαλμένως το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση ήταν επαρκώς αιτιολογημένη όσον αφορά τη σωρευτική επιβολή δύο χωριστών προστίμων ύψους 62 250 000 ευρώ το καθένα, για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αντιστοίχως.

- 202 Κατά την άποψή της, είναι νομικώς εσφαλμένο και αντιφατικό να κρίνεται, από τη μία πλευρά, ότι η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει δύο χωριστά πρόστιμα με την αιτιολογία ότι πρόκειται τάχα για δύο χωριστές παραβάσεις, ενώ γίνεται δεκτό, από την άλλη πλευρά, ότι τα δύο πρόστιμα λαμβάνονται από κοινού υπόψη από την Επιτροπή, ως εάν η συμπεριφορά για την οποία επιβάλλονται να είναι η ίδια. Εξ αυτού προκύπτει πλημμέλεια στην αιτιολογία του καθορισμού του ύψους καθενός από τα επιβληθέντα πρόστιμα, την οποία το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να έχει διαπιστώσει.
- 203 Στις σκέψεις 317 και 324 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Γενικό Δικαστήριο δεν εξηγεί για ποιον λόγο η επιβολή δύο ίδιων προστίμων για δύο φερόμενες ως χωριστές παραβάσεις είναι αναλογική λόγω της εφαρμογής των κριτηρίων που διατυπώνονται στο άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004.
- 204 Με το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η Altice ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τις σκέψεις 320 έως 324 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι είναι δυνατόν, βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004, να επιβληθούν δύο χωριστά πρόστιμα ίδιου ύψους για δύο φερόμενες ως αυτοτελείς παραβάσεις, οι οποίες διαφέρουν ως προς τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκειά τους.
- 205 Κατά την Altice, ακόμη και αν υποθεθεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 επιβάλλουν δύο χωριστές υποχρεώσεις, όπερ δεν ισχύει, θα έπρεπε να διαπιστωθεί ότι η φύση και η σοβαρότητα τυχόν παράβασης της πρώτης από τις προαναφερθείσες διατάξεις υπολείπονται σε σημασία αν συγκριθούν με μια παράβαση της δεύτερης εξ αυτών. Τούτο διότι η πρώτη διάταξη προβλέπει απλώς μία και μοναδική διαδικαστική υποχρέωση της οποίας η αθέτηση συνιστά στιγμιαία παράβαση, ενώ η δεύτερη είναι ευρύτερη και εμπεριέχει δύο υποχρεώσεις, η δεύτερη δε από αυτές είναι η ουσιαστική υποχρέωση αναστολής, της οποίας η παράβαση είναι διαρκής. Η ως άνω διαφορά αντικατοπτρίζεται επίσης στις διαφορετικές προθεσμίες που ισχύουν για την παραγραφή των δύο παραβάσεων.
- 206 Όσον αφορά τη διάρκεια των παραβάσεων, καθώς η μεν ήταν στιγμιαία (μία ημέρα) και η δε διαρκής (τέσσερις μήνες και έντεκα ημέρες, ήτοι 137 ημέρες), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τις σκέψεις 324 και 343 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ουδεμία σύγκριση μπορούσε να γίνει μεταξύ τους. Το συμπέρασμα όμως αυτό δεν αιτιολογήθηκε επαρκώς και, επιπλέον, ενέχει πλάνη περί το δίκαιο, διότι δεν επιβεβαιώνεται από καμία διάταξη του κανονισμού 139/2004.
- 207 Λαμβανομένης υπόψη της διαφορετικής διάρκειάς τους, η Altice θεωρεί ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι πρόστιμο ύψους 62 250 000 ευρώ είναι αναλογικό προς την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, πράγμα που η ίδια αμφισβητεί, ένα πρόστιμο αναλογικό προς την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, η οποία διήρκεσε μία μόλις ημέρα, δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει το ποσό των 450 000 ευρώ.
- 208 Η Επιτροπή θεωρεί ότι το δεύτερο σκέλος είναι απαράδεκτο, δεδομένου ότι η Altice δεν αναπτύσσει την επιχειρηματολογία της.
- 209 Εν πάση περιπτώσει, το σκέλος αυτό είναι και αβάσιμο. Αφενός, με τις σκέψεις 317 και 324 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξήγησε με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία με ποιον τρόπο η Επιτροπή συνεκτίμησε τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια καθενός από τις δύο παραβάσεις, σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004. Αφετέρου, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της

4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής (C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψεις 98 έως 111), η Επιτροπή είχε ήδη επιβάλει δύο χωριστά πρόστιμα για παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αντιστοίχως και είχε εξετάσει τα πρόστιμα από κοινού. Στην περίπτωση εκείνη, ούτε το Γενικό Δικαστήριο ούτε το Δικαστήριο διαφώνησαν με την από κοινού εξέταση των προστίμων. Εν πάση περιπτώσει, στην υπό κρίση υπόθεση, μολονότι πολλά σημεία της αιτιολογίας της επίδικης αποφάσεως είναι κοινά για τα δύο πρόστιμα, άλλα σημεία διακρίνουν μεταξύ των δύο προστίμων.

- 210 Ως προς το τρίτο σκέλος, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό είναι αβάσιμο.
- 211 Πρώτον, κατά την άποψη της Επιτροπής, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει με την απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής (C-10/18 P, EU:C:2020:149), ότι ο κανονισμός 139/2004 δεν απαγορεύει, αυτός καθεαυτόν, την επιβολή προστίμων του ίδιου ύψους για ταυτόχρονες παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού.
- 212 Δεύτερον, οι διατάξεις αυτές συνιστούν εξίσου θεμελιώδεις πυλώνες του ενωσιακού συστήματος ex ante ελέγχου των συγκεντρώσεων. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι παραβάσεις τους θα έπρεπε να θεωρούνται, εκ φύσεως, εξίσου σοβαρές, δεδομένου ότι υπόκεινται σε πρόστιμα για τα οποία ισχύει το ίδιο ανώτατο όριο, σύμφωνα με τα όσα προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 139/2004 και ότι ο νομοθέτης δεν έχει χαρακτηρίσει τις μεν σοβαρότερες από τις δε.
- 213 Τρίτον, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμον, με τις σκέψεις 322 και 324 έως 343 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τη διαπίστωση ότι η διάρκεια των δύο παραβάσεων δεν είναι συγκρίσιμη, εφόσον η μία είναι στιγμιαία και στερείται διάρκειας, ενώ η άλλη είναι διαρκής.
- 214 Τέταρτον, ο τρόπος με τον οποίο η Altice υπολογίζει σε 450 000 ευρώ το ύψος του προστίμου για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 βασίζεται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι η συγκεκριμένη παράβαση διήρκεσε μόνον μία ημέρα. Δεδομένου ότι η παράβαση αυτή στερείται διάρκειας και είναι, εκ φύσεως, εξίσου σοβαρή με παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού, ένα τέτοιο πρόστιμο δεν θα αντανάκλουσε επαρκώς τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης και δεν θα είχε αρκούντως αποτρεπτικό αποτέλεσμα.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 215 Ως προς το παραδεκτό του δεύτερου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως, διαπιστώνεται ότι, μολονότι η επιχειρηματολογία που προβάλλεται προς στήριξή του είναι περιεκτική, παρά ταύτα προκύπτει με σαφήνεια από τα δικόγραφα της Altice και επέτρεψε προφανώς στην Επιτροπή να απαντήσει επί της ουσίας. Κατά συνέπεια, είναι απορριπτέα η ένσταση απαραδέκτου την οποία προέβαλε η Επιτροπή.
- 216 Επί της ουσίας, επισημαίνεται ότι, με το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η Altice βάλλει κυρίως κατά των σκέψεων 314 έως 325 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Τα επιχειρήματά της αφορούν, αφενός, τις εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου αναφορικά με την υποχρέωση αιτιολόγησης την οποία υπέχει η Επιτροπή σε περίπτωση που επιβάλλει, με την ίδια απόφαση, δύο πρόστιμα για παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7,

παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 και, αφετέρου, τη δυνατότητα της Επιτροπής να καθορίσει το ύψος των δύο προστίμων στο ίδιο επίπεδο. Καθώς πρόκειται για δύο διαφορετικά ζητήματα, θα πρέπει να εξεταστούν διαδοχικά.

- 217 Όσον αφορά, σε πρώτο στάδιο, την υποχρέωση αιτιολόγησης, της οποίας γίνεται επίκληση στο πλαίσιο του δεύτερου και του τρίτου σκέλους, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η απαιτούμενη από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αιτιολογία των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της εκάστοτε πράξεως και πρέπει να προκύπτει από αυτή, με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία, η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που την εξέδωσε, ώστε να καθίσταται δυνατό στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το σχετικό μέτρο, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η απαίτηση αιτιολόγησης πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όλες τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, ιδίως δε το περιεχόμενο της πράξεως, τη φύση των παρατιθέμενων στοιχείων της αιτιολογίας και το συμφέρον που έχουν ενδεχομένως για παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να παραθέτει εξαντλητικά όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία πράξεως πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα (αποφάσεις της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψη 63, και της 10ης Μαρτίου 2016, HeidelbergCement κατά Επιτροπής, C-247/14 P, EU:C:2016:149, σκέψη 16).
- 218 Σε σχέση, ειδικότερα, με την αιτιολογία αποφάσεως με την οποία επιβάλλεται πρόστιμο για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, ή του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, υπογραμμίζεται ότι, όπως έχει ήδη υπενθυμιστεί με τη σκέψη 70 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού ορίζει ότι, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης.
- 219 Επιπλέον, ελλείψει κατευθυντήριων γραμμών που να διέπουν τη μέθοδο υπολογισμού η οποία εφαρμόζεται για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού 139/2004, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή εκπληρώνει την υποχρέωση αιτιολόγησης εφόσον από την πράξη της προκύπτουν με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία οι παράγοντες που έχουν ληφθεί υπόψη, χωρίς να οφείλει να εκθέσει λεπτομερώς τα αριθμητικά στοιχεία τα οποία αφορούν τον υπολογισμό του προστίμου (πρβλ. απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, AC-Treuhand κατά Επιτροπής, C-194/14 P, EU:C:2015:717, σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 220 Κατόπιν των όσων υπενθυμίστηκαν ανωτέρω, προκύπτει ότι, αντιθέτως προς τα όσα ισχυρίζεται η Altice, τίποτε δεν απαγορεύει, κατ' αρχήν, στην Επιτροπή να εξετάσει παράλληλα τα πρόστιμα που επιβάλλει για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αντιστοίχως, εκτιμώντας ταυτόχρονα τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των δύο παραβάσεων. Το θεσμικό όργανο οφείλει πάντως, στο πλαίσιο αυτό, να εκθέσει με επαρκή σαφήνεια τους λόγους που δικαιολογούν το ύψος των προστίμων, όπως καθορίστηκε για την παράβαση καθεμιάς από τις προαναφερθείσες διατάξεις, λαμβανομένων υπόψη της φύσης, της σοβαρότητας και της διάρκειας των αντίστοιχων παραβάσεων που διαπιστώθηκαν.

- 221 Εν προκειμένω, είναι αληθές ότι, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 319 έως 323 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή εξέθεσε λεπτομερώς, με τις αιτιολογικές σκέψεις 568 έως 599 της επίδικης αποφάσεως, τις εκτιμήσεις της αναφορικά με τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των δύο παραβάσεων που διαπράχθηκαν από την Altice και, επομένως, τα στοιχεία τα οποία έλαβε υπόψη κατά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 621 της επίδικης αποφάσεως, η Επιτροπή, λαμβάνοντας ακριβώς υπόψη το σύνολο των περιστάσεων που υπενθυμίστηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο, όρισε το ύψος καθενός από τα δύο πρόστιμα σε 62 250 000 ευρώ.
- 222 Εντούτοις, από την αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως προκύπτει επίσης ότι η Επιτροπή έκρινε μεν ότι οι δύο παραβάσεις ήταν ίδιες ως προς τη φύση και τη σοβαρότητά τους, πλην όμως επισήμανε ότι ήταν διαφορετικές από πλευράς της διάρκειάς τους, καθότι η μια ήταν στιγμιαία ενώ η άλλη διαρκής παράβαση. Διαπιστώνεται δε ότι η Επιτροπή ουδόλως εξήγησε για ποιον λόγο, παρά τη συγκεκριμένη διαφορά, έπρεπε να επιβληθούν πρόστιμα ίδιου ύψους για αμφότερες τις παραβάσεις. Με άλλα λόγια, δεν εξέθεσε τον λόγο για τον οποίο η ως άνω διαφορά, καίτοι σημαντική, δεν δικαιολογούσε διαφοροποίηση του ύψους των δύο προστίμων.
- 223 Υπό τις συνθήκες αυτές, κακώς το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε απλώς να απορρίψει, με τη σκέψη 324 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το επιχείρημα περί ανεπαρκούς αιτιολογίας της επίδικης αποφάσεως όσον αφορά το ίδιο ύψος των προστίμων παρά τη διαφορετική διάρκεια των αντίστοιχων παραβάσεων, με το σκεπτικό και μόνον ότι «λογικά, δεν μπορεί να γίνει σύγκριση μεταξύ της διάρκειας μιας διαρκούς παράβασης και μιας στιγμιαίας παράβασης καθόσον η στιγμιαία παράβαση δεν έχει διάρκεια», προτού απορρίψει, με την επόμενη σκέψη 325, την επιχειρηματολογία περί παράβασης της υποχρέωσης αιτιολόγησης.
- 224 Το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε, επομένως, σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας την αιτίαση περί παράβασης της υποχρέωσης αιτιολόγησης.
- 225 Ως προς το επιχείρημα το οποίο προβάλλει σε απάντηση η Επιτροπή, υποστηρίζοντας ότι στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής (C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψεις 98 έως 111), το Δικαστήριο επικύρωσε αιτιολογία ανάλογη με εκείνη της επίδικης αποφάσεως, αρκεί να επισημανθεί ότι, στην υπόθεση εκείνη, η αναιρεσείουσα δεν είχε προβάλει λόγο αναιρέσεως προς αμφισβήτηση των εκτιμήσεων του Γενικού Δικαστηρίου αναφορικά με τον υπολογισμό των προστίμων, με συνέπεια ούτε ο υπολογισμός αυτός ούτε η αιτιολογία του να εμπίπτουν στο αντικείμενο της αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου. Ειδικότερα, όπως συνάγεται από τη σκέψη 85 της προαναφερθείσας αποφάσεως, δεν είχε προβληθεί παραδεκτώς ενώπιον του Δικαστηρίου λόγος σχετικός με την αναλογικότητα των προστίμων.
- 226 Όσον αφορά, σε δεύτερο στάδιο, τα επιχειρήματα με τα οποία αμφισβητείται η κατ' αρχήν ύπαρξη δυνατότητας της Επιτροπής να επιβάλει δύο πρόστιμα ίδιου ύψους για παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, διαπιστώνεται ότι, στις σκέψεις 320 έως 324 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε ειδικώς επί του συγκεκριμένου ζητήματος. Τούτο διότι αυτό άπτεται της βασιμότητας της επίδικης αποφάσεως, ενώ οι σκέψεις 320 έως 324 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αφορούν την αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως, ιδίως τους λόγους στους οποίους στηρίχθηκε η Επιτροπή για να καθορίσει το ύψος των επιβληθέντων προστίμων.

- 227 Εν πάση περιπτώσει, η σχετική επιχειρηματολογία είναι αβάσιμη, δεδομένου ότι η εκτίμηση του ύψους των προστίμων ανήκει στις εκτιμήσεις που πρέπει να πραγματοποιούνται υπό το πρίσμα των περιστάσεων της προκειμένης περίπτωσης, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων της σοβαρότητας, της φύσης και της διάρκειας των παραβάσεων, στα οποία αναφέρεται το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004. Δεν είναι, συνεπώς, δυνατόν να προβληθεί γενικώς ο ισχυρισμός ότι τα πρόστιμα τα οποία επιβάλλονται με την ίδια απόφαση για παράλληλες παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού δεν μπορούν ποτέ να είναι ίδιου ύψους.
- 228 Πρέπει όμως επιπλέον, υπό τις ειδικές περιστάσεις της προκειμένης περίπτωσης, η επιβολή δύο προστίμων ίδιου ύψους για τέτοιες παραβάσεις να δικαιολογείται από την αιτιολογία την οποία παραθέτει η Επιτροπή.
- 229 Εν προκειμένω παρατηρείται ότι ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου η Altice είχε υποστηρίξει ειδικώς ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να επιβάλει πρόστιμα ίδιου ύψους για παραβάσεις διαφορετικής διάρκειας. Επ' αυτού, η διαπίστωση και μόνον ότι μια στιγμιαία παράβαση και μια διαρκής παράβαση δεν είναι δυνατόν να συγκριθούν ως προς τη διάρκειά τους, ακόμη και αν ισχύει, δεν αρκεί ως απάντηση στην ανωτέρω επιχειρηματολογία. Λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων της Altice, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να ελέγξει αν το επιβληθέν πρόστιμο ήταν αναλογικό, δεδομένου ότι η παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης ήταν στιγμιαία. Το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε όμως να κρίνει το ζήτημα, περιοριζόμενο αντ' αυτού να αναφερθεί, με την αιτιολογική σκέψη 343 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στον μη συγκρίσιμο χαρακτήρα των δύο παραβάσεων.
- 230 Κατόπιν των προεκτεθέντων, το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να γίνουν δεκτά.

Επί του τέταρτου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως

- 231 Με το τέταρτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η Altice προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν διασφάλισε την αναλογικότητα των δύο προστίμων που της επιβλήθηκαν με μία ενιαία απόφαση για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, όπερ προσκρούει στα κριθέντα με τη σκέψη 39 της αποφάσεως της 3ης Απριλίου 2019, Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie (C-617/17, EU:C:2019:283). Κατά την άποψή της, τα δύο αυτά πρόστιμα, ακόμη και κατόπιν της μείωσης του επιβληθέντος για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο κατ' ενάσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του, είναι τόσο υπερβολικά ώστε δεν συμβιβάζονται με την αρχή της αναλογικότητας.
- 232 Συναφώς, δεδομένου ότι με τη σκέψη 230 της παρούσας αποφάσεως κρίθηκε ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε, κατά τον έλεγχο του προστίμου που επιβλήθηκε από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, σε νομικά σφάλματα τα οποία επηρέασαν την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του, παρέλκει η εξέταση αυτού του σκέλους.
- 233 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνουν δεκτά το δεύτερο και το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος απορρίπτεται κατά τα λοιπά.
- 234 Κατά συνέπεια, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, κατά το μέρος που με το σημείο 2 του διατακτικού της απορρίπτει την προσφυγή περί ακυρώσεως του άρθρου 4 της επίδικης αποφάσεως και με το σημείο 1 του διατακτικού της τροποποιεί το ύψος του προστίμου το οποίο είχε επιβληθεί με την εν λόγω διάταξη.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

- 235 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο μπορεί, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση.
- 236 Τούτο ισχύει στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του όλα τα αναγκαία στοιχεία για να αποφανθεί επί της προσφυγής.
- 237 Ως προκαταρκτικό ζήτημα, όσον αφορά τον έλεγχο του Δικαστηρίου, υπογραμμίζεται ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 234 της παρούσας αποφάσεως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αναιρείται μόνον κατά το μέρος που με το σημείο 2 του διατακτικού της απέρριψε την προσφυγή περί ακυρώσεως του άρθρου 4 της επίδικης αποφάσεως και με το σημείο 1 του διατακτικού της τροποποίησε το ύψος του προστίμου το οποίο είχε επιβληθεί με τη διάταξη εκείνη. Συνεπώς, το Δικαστήριο οφείλει να εξετάσει τη διαφορά αποκλειστικώς και μόνον ως προς το αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 4 της επίδικης αποφάσεως και ως προς το αίτημα μείωσης του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε λόγω παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Μαρτίου 2021, Rometon κατά Επιτροπής, C-440/19 P, EU:C:2021:214, σκέψη 157).
- 238 Όσον αφορά, σε πρώτο στάδιο, το αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 4 της επίδικης αποφάσεως, από την αιτιολογία η οποία παρατέθηκε στις σκέψεις 221 και 222 της παρούσας αποφάσεως συνάγεται ότι η επίδικη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη ως προς το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.
- 239 Ως εκ τούτου, το αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 4 της επίδικης αποφάσεως πρέπει να γίνει δεκτό.
- 240 Υπό τις συνθήκες αυτές πρέπει, σε δεύτερο στάδιο, να κριθεί, στο πλαίσιο της πλήρους δικαιοδοσίας που αναγνωρίζεται στο Δικαστήριο από το άρθρο 261 ΣΛΕΕ και το άρθρο 16 του κανονισμού 139/2004, το ζήτημα του ύψους του προστίμου που θα πρέπει να επιβληθεί στην Altice για την παράβαση η οποία διαπιστώθηκε με το άρθρο 2 της επίδικης αποφάσεως, ήτοι για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, καθώς και της 21ης Ιανουαρίου 2016, Galp Energía España κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-603/13 P, EU:C:2016:38, σκέψη 87).
- 241 Υπενθυμίζεται επ' αυτού ότι το Δικαστήριο, όταν αποφαινεται το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του, έχει την εξουσία, στο πλαίσιο της άσκησης της πλήρους δικαιοδοσίας του, να υποκαθιστά την εκτίμηση της Επιτροπής με τη δική του και, κατά συνέπεια, να διαγράφει, να μειώνει ή να αυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που έχει επιβληθεί (απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2016, Galp Energía España κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-603/13 P, EU:C:2016:38, σκέψη 88 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 242 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 70 της παρούσας αποφάσεως, βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', και παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004, η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού υπόκειται σε πρόστιμο του οποίου το ύψος

καθορίζεται, εντός του ανωτάτου ορίου του 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών τον οποίο πραγματοποιεί η επιχείρηση, λαμβανομένων υπόψη της φύσης, της σοβαρότητας και της διάρκειας της παράβασης.

- 243 Εν προκειμένω, πρώτον, το Δικαστήριο συμμερίζεται την περιεχόμενη στην αιτιολογική σκέψη 577 της επίδικης αποφάσεως εκτίμηση της Επιτροπής ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 την οποία διέπραξε η Altice είναι εκ φύσεως σοβαρή.
- 244 Δεύτερον, όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης, έχει αποδειχθεί, υπό το πρίσμα των σκέψεων 195 έως 200 της παρούσας αποφάσεως, ότι η παράβαση διαπράχθηκε, τουλάχιστον, εξ αμελείας. Επιπλέον, δεν αμφισβητείται, λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων της Επιτροπής στις αιτιολογικές σκέψεις 587 έως 593 της επίδικης αποφάσεως, τις οποίες επίσης συμμερίζεται το Δικαστήριο, ότι η επίμαχη πράξη ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά. Πρέπει πάντως να ληφθεί υπόψη ότι, όπως υπογράμμισε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 364 έως 367 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Altice ενημέρωσε με δική της πρωτοβουλία την Επιτροπή για τη συγκέντρωση πολύ πριν από την υπογραφή της SPA και απηύθυνε στο θεσμικό όργανο, τρεις ημέρες μετά την υπογραφή της, αίτημα για τον ορισμό ομάδας που θα αναλάμβανε την εξέταση του φακέλου της.
- 245 Τρίτον, όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, υπενθυμίζεται ότι πρόκειται για στιγμιαία παράβαση (απόφαση της 4ης Μαρτίου 2020, Marine Harvest κατά Επιτροπής, C-10/18 P, EU:C:2020:149, σκέψη 115), όπερ δεν αμφισβητείται εν προκειμένω.
- 246 Υπό τις συνθήκες αυτές, κατά δίκαιη κρίση του συνόλου των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, το ποσό του προστίμου που επιβάλλεται στην Altice για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, η οποία διαπιστώθηκε με το άρθρο 2 της επίδικης αποφάσεως, ορίζεται σε 52 912 500 ευρώ. Το ποσό αυτό παρίσταται αναλογικό, λαμβανομένων υπόψη της φύσης, της σοβαρότητας και της διάρκειας της παράβασης, ενώ παραμένει ταυτόχρονα αρκούντως αποτρεπτικό.
- 247 Αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζει η Altice με την επιχειρηματολογία της, το πρόστιμο αυτό εξακολουθεί να είναι αναλογικό ακόμη και αν αθροιστεί με το πρόστιμο που επιβλήθηκε για την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Πράγματι, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 340 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες εξάλλου δεν αμφισβητήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, και ελλείψει οποιασδήποτε επίκλησης επικαιροποιημένων δεδομένων από την Altice, πρέπει να επισημανθεί ότι, ακόμη και συνδυασμένα, τα δύο πρόστιμα δίνουν άθροισμα χαμηλότερο από το 0,5 % του κύκλου εργασιών της Altice για το 2017.
- 248 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, το ποσό του προστίμου που επιβάλλεται στην Altice για την παράβαση η οποία διαπιστώθηκε με το άρθρο 2 της επίδικης αποφάσεως ορίζεται σε 52 912 500 ευρώ

Επί των δικαστικών εξόδων

- 249 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται και επί των δικαστικών εξόδων.

- 250 Το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, ορίζει ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Το άρθρο 138, παράγραφος 3, το οποίο επίσης εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, προβλέπει επιπλέον ότι, σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα. Ωστόσο, αν τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ένας διάδικος φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων του, και μέρος των εξόδων του αντιδίκου.
- 251 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι ευδοκίμησε ένας μόνον από τους έξι λόγους αναιρέσεως και ένας μόνον από τους πέντε λόγους ακυρώσεως, και μάλιστα μόνον εν μέρει, αποφασίζεται ότι η Altice πρέπει να φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, και τα πέντε έκτα των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή στο πλαίσιο αμφότερων των διαδικασιών.
- 252 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αναίρεση δεν ασκήθηκε από παρεμβαίνοντα πρωτοδίκως, αυτός μπορεί να καταδικαστεί στα έξοδα της αναιρετικής δίκης μόνον αν έλαβε μέρος στην ενώπιον του Δικαστηρίου έγγραφη ή προφορική διαδικασία. Όταν ο εν λόγω διάδικος μετέχει στη δίκη, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι αυτός φέρει τα δικαστικά του έξοδα. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο, παρεμβαίνον πρωτοδίκως, έλαβε μέρος στην ενώπιον του Δικαστηρίου έγγραφη διαδικασία, πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο τόσο της αναιρετικής όσο και της πρωτόδικης διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) **Αναιρεί το σημείο 1 του διατακτικού της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 22ας Σεπτεμβρίου 2021, Altice Europe κατά Επιτροπής (T-425/18, EU:T:2021:607).**
- 2) **Αναιρεί το σημείο 2 του διατακτικού της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 22ας Σεπτεμβρίου 2021, Altice Europe κατά Επιτροπής (T-425/18, EU:T:2021:607), κατά το μέρος που απορρίπτει το αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 4 της αποφάσεως C(2018) 2418 final της Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 2018, για την επιβολή προστίμων λόγω πραγματοποίησης συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 (υπόθεση M.7993 – Altice/PT Portugal).**
- 3) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά.**
- 4) **Ακυρώνει το άρθρο 4 της αποφάσεως C(2018) 2418 final.**
- 5) **Το ποσό του προστίμου που επιβάλλεται στην Altice Group Lux Sàrl για την παράβαση η οποία διαπιστώθηκε με το άρθρο 2 της αποφάσεως C(2018) 2418 final καθορίζεται σε 52 912 500 ευρώ.**
- 6) **Η Altice Group Lux Sàrl φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, τα πέντε έκτα των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο τόσο της πρωτόδικης όσο και της αναιρετικής διαδικασίας.**

- 7) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει το ένα έκτο των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο τόσο της πρωτόδικης όσο και της αναιρετικής διαδικασίας.
- 8) Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρει τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο τόσο της πρωτόδικης όσο και της αναιρετικής διαδικασίας.

(υπογραφές)